

Idrottsrapport 2025

Innehållsförteckning

Inledning och syfte	4
Metod	4
Avgränsning	5
Forskningsläget: Idrottens ramar	6
Fritiden och föreningsidrotten.....	6
Idrottens utformning.....	7
Anläggningar och idrott.....	10
Deltagande i idrott	11
Idrott för unga	11
Idrott för äldre	13
Idrott för personer med funktionsnedsättningar.....	14
Sammanfattning av idrottens ramar	16
Utredningar och uppföljningar	17
Utredning 1: E-sport	18
Utredning 2: Kampsport	19
Utredning 3: Inomhusidrott.....	21
Elitidrott via Malmö idrottsakademi	23
Idrotten i Malmö – analys av närvarostatistik	25
Idrotten i fritidsnämndens stödsystem.....	25
Idrottens deltagare.....	27
Idrottens aktivitetsnivå	32
Sammanfattning av idrotten i Malmö.....	36
Idrotter i fritidsförvaltningens lokalutbud	38
Fritidsförvaltningens inomhushallar.....	38

Fritidsförvaltningens idrottsplatser	41
Fritidsförvaltningens ishallar	43
Fritidsförvaltningens simhallar	44
Fritidsförvaltningens övriga anläggningar	45
Racketsportytor	45
Ridhus	46
Sammanfattning av idrotten i fritidsförvaltningens lokalutbud	46
Idrottens förutsättningar i Malmö	47
Referenser	49
Bilagor	52
Bilaga 1: Omkategoriserade idrotter	52
Bilaga 2: Negativ binomial regressionsmodell	55

Inledning och syfte

Idrotten fyller en viktig funktion för folkhälsan i Malmö och bidrar till en meningsfull fritid för stadens invånare. I fritidsnämndens fritidsprogram betonas barn och ungas rätt till en meningsfull fritid som en grundläggande rättighet. För att tillgodose denna rättighet stödjer nämnden idrottslivet i Malmö, både genom ekonomiska bidrag och genom tillgång till anläggningar. Nämnden ansvarar för driften av idrotts-, bad- och fritidsanläggningar och stödjer dessutom föreningslivet med ekonomiska medel. Stödet riktas särskilt till föreningar som erbjuder verksamhet för nämndens prioriterade målgrupper: barn och unga mellan 4–25 år, personer 65 år och äldre samt personer med funktionsnedsättning.

Tillsammans med annat kunskapsmaterial bidrar idrottsrapporten till att fritidsförvaltningen kan säkerställa att nämndens stöd, i form av bidrag och lokaler, möter föreningslivets behov och används effektivt. Rapporten fungerar som underlag för den strategiska utvecklingen av anläggningar samt för revidering av förvaltningens fördelningsprinciper och öppethållande. Den bidrar också till förvaltningens omvärldsbevakning och ger en översikt över aktuell forskning inom idrottssektorn.

Rapporten börjar med att redogöra för forskningsläget om idrottens samhällsroll och belyser faktorer som kommersialisering, ökade kostnader och skillnader i deltagande mellan kön och socioekonomiska grupper. I kapitlet som följer analyseras idrotten i Malmö utifrån statistik över föreningslivet och deltagandet i olika idrotter. Efter analysen av idrotten i malmö följer ett kapitel som behandlar särskilda utredningar inom e-sport, kampsport och inomhusidrott samt Malmö Idrottsakademis arbete. Därefter beskrivs hur stadens idrottsanläggningar används. I slutet av rapporten sammanfattas idrottens samlade förutsättningar i Malmö och diskuterar utvecklingsbehov kopplade till jämställdhet, jämlikhet och tillgänglighet.

Metod

Rapporten består i huvudsak av kvantitativa analyser vilka, baseras på föreningslivets inrapporterade närvarostatistik och bokningsstatistik hämtad från fritidsförvaltningens bidrags- och bokningssystem Rbok. Rapporten sammanfattar även utredningar som genomförts av fritidsförvaltningen samt sekundärkällor, så som forskningspublikationer och rapporter från relevanta aktörer.

Avgränsning

Idrottsrapporten redogör för den idrott som bedrivs i Malmö och får stöd av fritidsnämnden genom anläggningsutbud och ekonomiskt stöd. Rapporten redogör inte för den idrottsutövning som sker utanför fritidsnämndens idrottsanläggningar eller som inte tar del av ekonomiskt stöd från fritidsnämnden.

Forskningsläget: Idrottens ramar

I följande kapitel presenteras forskningsläget vad gäller idrott och anläggningsforskning som har relevans för att förstå idrottslivet i Malmö. Forskningen ligger till grund för vidare analyser i idrottsrapporten.

Fritiden och föreningsidrotten

I vardaglig bemärkelse är fritiden den tid som inte upptas av skola eller arbete. Det är en tid då människor kan vila, umgås med andra och ägna sig åt självvalda intressen. Inom fritidsforskningen finns en livlig diskussion om hur begreppet fritid bör förstås. Traditionellt har det definierats utifrån vad det inte är: fritid är varken arbete, skola, hushållsarbete eller andra tvingande uppgifter. Denna definition har ifrågasatts, särskilt av feministiska forskare, eftersom den inte fångar den komplexitet som ryms i människors fria tid, särskilt kvinnors. För många kvinnor innehåller fritiden ofta inslag av sådant som också uppfattas som plikter, exempelvis hushållssysslor och familjeåtaganden (Gotfredsen A. &, 2023).

Denna skillnad blir tydlig även i studier om barn och ungas fritid. Flickor uppger ofta att de inte har tillräckligt med fritid eller att de inte förtjänar mer, eftersom de känner att tid alltid borde ägnas åt exempelvis skolarbete eller andra mer produktiva sysslor. Pojkar, å andra sidan, uppger oftare att de har för mycket fritid. Fritidens innehåll och innebörd är därför subjektiv och formas av individens livssituation och ansvar. Exempelvis kan en upplevd uppbokad fritid leda till att personen ändå inte upplever sig ha någon verklig fritid i betydelsen fri och obunden tid att själv förfoga över (Gotfredsen A. &, 2023). Utöver individuella upplevelser påverkas fritidens innehåll också av strukturella faktorer.

Forskning kring deltagande i fritidsaktiviteter visar att personers kön, etnicitet och ekonomiska resurser har betydelse i vad för aktiviteter de väljer att delta i under sin fritid (Behtoui, 2020). Exempelvis tenderar barn- och unga som kommer från socioekonomiskt starka hem att i större utsträckning delta i av föreningslivet organiserade idrottsaktiviteter. På samma sätt tenderar pojkar i större utsträckning än flickor delta i organiserade fritidsaktiviteter (Norberg J. R., 2023).

Utöver sådana bakgrundsfaktorer kan även formen på aktivitet ha betydelse för vilka som deltar. Fritidens olika aktiviteter kan kategoriseras som strukturerade, semistrukturerade eller oorganiserade aktiviteter. Strukturerade aktiviteter är organiserade och har tydliga mål, både på kort

och lång sikt. De bedrivs ofta som undervisning eller träning. Semistrukturerade aktiviteter är mer flexibla: de kan ha vissa ramar eller ledare, men deltagarna har större inflytande och aktiviteterna är inte lika målstyrda. Oorganiserade aktiviteter kännetecknas av att deltagarna själva styr innehåll och omfattning utan krav på prestation eller fasta tider. Gränserna mellan formerna är dock inte alltid skarpa, utan aktiviteter kan innehålla inslag från flera av dessa kategorier (Behtoui, 2020). Forskning har även undersökt hur dessa aktivitetsstrukturer påverkar vilka barn som faktiskt tar plats i verksamheterna. Högmans (Högman, 2021) studie av alternativa idrotts- och rörelseaktiviteter visar att barn som redan är vana vid organiserad idrott oftare tar plats och påverkar hur aktiviteterna genomförs, medan barn med mindre erfarenhet deltar i mindre utsträckning och har begränsad möjlighet att påverka aktiviteterna. Resultaten pekar på att både aktivitetsform och tidigare erfarenhet har betydelse för vilka barn som deltar och i vilken omfattning.

Idrottens utformning

Ett tydligt exempel på en strukturerad fritidsaktivitet är föreningsidrotten. Enligt riksidrottsförbundets (RF, 2021) deltar ungefär 77 procent av alla mellan 6 och 80 år i minst en till två motionsaktiviteter i veckan, där idrott utförd i föreningsform utgör en betydande del. RF har med alla sina specialidrottsförbund cirka 3,3 miljoner medlemmar. Idrotten i föreningsform är med andra ord en av de största fritidsaktiviteterna i Sverige.

Idrotten och det offentliga

Relationen mellan idrottsrörelsen och det offentliga i Sverige har vuxit fram successivt under lång tid. Relationen formar det institutionella ramverk som omger föreningsidrotten. Redan i början av 1900-talet började staten stödja idrottsrörelsen, först utifrån militära och hälsofrämjande motiv, och senare med en tydligare syn på idrotten som en samhällsnyttig verksamhet. Den modell som växte fram beskrivs av forskaren Paul Sjöblom (2006) som ett korporativt samarbete. Idrottsrörelsen har självstyre men agerar inom givna politiska ramar, där statens ekonomiska stöd kanaliseras via Riksidrottsförbundet.

Argumenten för och syften med det ekonomiska stödet har skiftat under 1900-talet. Under 1950-talet ansågs stödet till idrottsrörelsen vara ett sätt att ta vara på ungdomen och ett svar på ökad sysslolöshet. Efterkrigstiden och 1970-talets reformvåg innebar att idrottspolitik breddades till att omfatta demokratiska och sociala mål (Hjelm, 2018). Statliga utredningar,

såsom *Idrott åt alla*, betonade idrottens roll i demokratisk fostran, jämlikhet och social integration. Under denna period formaliserades relationen mellan staten och idrottsrörelsen ytterligare (Sjöblom, 2006).

Trots fortsatt finansiering har frågor väckts kring idrottsrörelsens förmåga att motsvara de demokratiska och sociala ambitionerna. Statens stöd till idrotten genom Riksidrottsförbundet har medfört att vissa typer av ideellt engagemang, så som traditionellt föreningsliv, premieras framför andra former av fritidsengagemang. Enligt Sjöblom (2006) innebär detta att andra sätt att delta, organisera eller bedriva fritidsverksamhet ofta hamnar utanför ramen för stöd. Det leder till att delar av den frivilliga sektorn inte får samma möjligheter att bidra till de samhällsmål som idrotten förväntas stödja.

Diskussioner om föreningsidrottens roll som en arena för demokratifostran har länge varit återkommande inom forskningen. Sedan 1970-talet har även frågor om bristande inkludering och kommersialiseringens effekter lyfts allt oftare. Dessa diskussioner handlar bland annat om i vilken mån deltagande i föreningsidrott faktiskt bidrar till ökad demokratisk förståelse, hur kommersialiseringen påverkar idrotten samt vilka utmaningar som finns kopplade till ledarförsörjning (Hjelm, 2018).

Denna diskussion har fortsatt in i vår samtid. Enligt Centrum för idrottsforskning (CIF) (Norberg J. R., 2025), som på uppdrag av regeringen årligen följer upp statens stöd till idrotten, står det ideella engagemanget inom idrottsrörelsen inför flera strukturella utmaningar. Trots att idrotten är den största arenan för ideellt engagemang i det svenska civilsamhället visar rapporten att många ledare engagerar sig mer av nödvändighet än av lust. Den vanligaste orsaken till engagemang som ledare är för att ens barn är aktiva, snarare än av idealistiska övertygelser. Engagemanget tenderar därmed att vara kortsiktigt och skört. CIF lyfter även att ökade krav på ledare liksom tendenser till professionalisering och kommersialisering inom vissa delar av idrotten, försvårar rekrytering. Detta gör sig särskilt påmint i socioekonomiskt utsatta områden. CIF presenterar ett antal möjliga lösningar: att förenkla och tydliggöra ledarroller, erbjuda bättre stöd och utbildning samt skapa mer flexibla former för deltagande.

CIF:s rapport visar också att synen på medlemskap förändras. Ungdomsbarometerns undersökningar visar att unga i mindre utsträckning än tidigare identifierar sig som medlemmar, även om de deltar som deltagare, funktionärer eller ledare. 38 procent av de unga i

undersökningen som säger sig göra ideella insatser får också någon typ av ersättning, vilket ytterligare gör gränsen mellan ideellt och betalt arbete suddig. Det väcker frågor om hur föreningsdemokratien och i förlängningen det demokratifostrande inslaget ska hanteras och organiseras framöver.

Ökade kostnader och kommersialisering

Ökade kostnader har på senare tid varit i fokus för diskussion och forskning i och om idrottsrörelsen. I studien *Barn och ungdomsidrottens prislapp. Vem bär ansvaret?* (Segnestam Larsson, 2024) undersöks den kraftiga kostnadsutveckling som har skett inom barn och ungdomsidrotten. Studien, som bygger på statistik och intervjuer, visar att kostnaderna i genomsnitt har ökat med 68 procent under de senaste 15 åren (justerat för inflation), med stora variationer mellan olika idrotter. Ridning och ishockey har, till exempel, ökat ännu mer. Det konstateras också att det saknas en tydlig aktör som tar ansvar för att bromsa utvecklingen.

Föreningar, förbund och det offentliga pekar i stället på varandra eller på externa faktorer som geografi eller marknadslogik. Enligt rapportförfattarna leder detta till en ansvarsdiffusion, där frågan om vad idrott för barn får kosta hamnar mellan stolarna (Segnestam Larsson, 2024). Studien drar slutsatsen att frånvaron av samordnad styrning leder till ökade kostnader, ökad ojämlikhet och en utveckling där idrott riskerar att bli en klassfråga snarare än en rättighet. För att vända utvecklingen krävs ett tydligare ansvarstagande, framför allt från nationella aktörer som specialidrottsförbund, Riksidrottsförbundet och det offentliga, genom gemensamma riktlinjer, stöd till kostnadsdämpande föreningar och långsiktig styrning.

Ett annat fenomen som också är en utmaning för föreningslivet är kommersialiseringen av barn- och ungdomsidrotten. Jesper Karlsson undersöker i avhandlingen *Barn- och ungdomsidrott till salu* (Karlsson, 2022) hur kommersiella aktörer etablerar sig som alternativ till den traditionella föreningsidrotten, och vilka konsekvenser detta får. Med hjälp av intervjuer och fältarbete visar Karlsson att vinstdrivande verksamheter erbjuder individanpassade, avgiftsbelagda träningsformer (som exempelvis intensivläger och teknikkurser) riktade till familjer med ekonomiska resurser. Utvecklingen menar Karlsson drivs av en konsumentlogik där idrott ses som en tjänst snarare än en gemensam ideell aktivitet. Resultatet blir ökad konkurrens om både deltagare och resurser, samtidigt som synen på vad barn och- ungdomsidrott är håller på att förändras.

Kommersialiseringen utmanar föreningslivets grundläggande värden om inkludering, ideellt engagemang och kollektivt ansvar. Ideella föreningar behöver anpassa sig till en marknadslogik genom att exempelvis erbjuda betald extraträning. Det medför att gränsen mellan ideell och kommersiell verksamhet suddas ut. I förlängningen riskerar idrotten att utvecklas mot ett system där deltagande bygger på betalningsförmåga snarare än tillgänglighet, och där idrott i allt högre grad blir en klassfråga. Det kan leda till en urholkning av den svenska idrottsmodellen, där föreningslivet tidigare haft en central roll i att tillhandahålla öppen och likvärdig verksamhet för barn och unga (Karlsson, 2022).

Anläggningar och idrott

Idrottsrörelsen i föreningsform har inte bara stöttats av det offentliga genom direkta medel och bidrag, utan även genom anläggningar. Den svenska anläggningspolitiken är i huvudsak kommunal och präglas av en decentraliserad styrning. Det finns varken regionala eller nationella system för att samordna prioriteringar eller definiera behov. Den decentraliserade styrningen leder till att beslut om investeringar i idrottsanläggningar i stor utsträckning formas av lokala traditioner, ekonomiska förutsättningar och olika särintressen. (Boling, 2017).

Den förda decentraliserade anläggningspolitiken har inneburit att idrotter som är reglerade, tävlingsinriktade och fysiskt kraftfulla har gynnats. Dessa idrotter har ofta tydliga krav på standardiserade mått, linjering och ytmaterial som medfört att utformningen anpassats efter dessa i kommunala idrottsanläggningar (Faskunger, 2017). Som en följd har tävlingsidrotten kommit att dominera den fysiska infrastrukturen, medan motionsformer utan tävlingsinslag i större utsträckning har fått stå tillbaka. Historiskt har väletablerade och stora lagidrotter, skolidrotter samt simningen historiskt prioriterats när nya anläggningar har uppförts (Sjöblom, 2013).

Föreningar som har medial synlighet, stark lokal förankring och en god organisation har haft lättare att få sin vilja igenom i anläggningsfrågor. Särskilt i relation till mindre idrotter med särskilda anläggningsbehov, som ofta mött motstånd när lokala underlaget av nyttjare är litet i förhållande till investeringskostnaden. Ofta saknas också en etablerad brukardialog, vilket innebär att de som nyttjar, eller potentiellt skulle kunna nyttja anläggningar, har begränsat inflytande över dess utformning. Anläggningsbeslut påverkas ofta av politiska, kommersiella och medlemsstyrda särintressen, särskilt i

samband med större investeringar. Det är vanligt att nya, kostsamma multianläggningar och arenor prioriteras framför att rusta upp befintliga breddidrottsanläggningar. På sikt kan dessa prioriteringar leda till att antalet användbara idrottsytor för vardagsidrott minskar (Faskunger, 2017).

Användningen och tillgången till anläggningar har samband med kön och ekonomiska resurser. Undersökningar påvisar till exempel att kvinnor ofta föredrar aktiviteter som dans, yoga och gruppträning, vilka i högre grad bedrivs av privata aktörer med högre brukaravgifter. Män utnyttjar i större utsträckning kommunala ytor som bollplaner och idrottshallar, anläggningstyper som är vanligare och oftare offentligt finansierade. Detta skapar en indirekt snedfördelning där mäns idrottsutövande ofta gynnas mer av offentliga investeringar (Norberg J. R., 2022).

Deltagande i idrott

Mot bakgrund av hur idrotten är organiserad och de strukturella ramar som omgärdar idrottsaktiviteter är det också viktigt att förstå vilka faktorer som påverkar människors deltagande i idrott. Forskning på området belyser både individuella aspekter och samhällsliga strukturer som formar varför och hur olika grupper engagerar sig i organiserad idrott. I följande del presenteras därför relevant forskning inom området med fokus på prioriterade målgrupper som fritidsnämnden har beslutat om: barn och unga 4–25 år, personer över 65 år samt personer med funktionsnedsättningar.

Idrott för unga

Den största, sett till antalet personer, prioriterade målgruppen som fritidsnämnden har är barn- och unga mellan 4 och 25 år. Detta är en mycket heterogen grupp och möjligheterna och vilja att delta i idrottsaktiviteter skiljer sig stort i gruppen.

Forskningsprojektet Ung livsstil har undersökt hur stor andel av barn och ungdomar som är aktiva i en idrottsförening i Malmö (Blomdahl m.fl., 2014). Andelen som är medlemmar i en idrottsförening är omkring 61 procent i mellanstadiet, 47 procent i högstadiet och 33 procent i gymnasiet. Pojkar är med i högre utsträckning än flickor. Idrottsrörelsen når i störst utsträckning de barn och ungdomar som bor med båda sina föräldrar, tillhör högre socioekonomiska grupper och liksom sina föräldrar är födda i Sverige.

Föreningslivet i Malmö engagerar ungdomar i den utsträckning som kan förväntas utifrån den sociodemografiska struktur som finns i staden. Det konstateras även att de socioekonomiska skillnaderna avseende medlemskap i idrottsförening har ökat bland både killar och tjejer mellan 2015 och 2019 (Blomdahl m.fl., 2022). Både kön och socioekonomiska faktorer påverkar således deltagandet i föreningsidrotten. Även sett till den senaste tidens minskade engagemang i föreningsidrott kan tydliga könsliga mönster noteras: nedgången i engagemang är större bland flickor än bland pojkar (Norberg, 2019).

Ung livsstils undersökningen påvisar även att vägen från att vilja delta till att faktiskt delta i en idrottsförening, är längre för tjejer än för killar bland högstadieungdomarna. Skillnaden mellan att vilja delta och att delta i en idrottsförening är som störst bland tjejerna i Rosengård, Centrum och Södra Innerstaden. I Rosengård deltar endast tjugofem procent av de tjejer som vill delta. Bland killarna i Limhamn-Bunkeflo, Västra Innerstaden, Oxie och Kirseberg deltar nästan alla som vill delta. I Centrum, Hyllie, Södra Innerstaden, Fosie och Rosengård är samma siffra knappt två tredjedelar eller något färre. Resultaten stöds också av Centrum för idrottsforskning (CIF) rapport *Idrott och segregation – om idrottens roll i ett ojämlikt samhälle* (2023) analyserar idrottsdeltagande, utifrån LOK-stödet, i relation till vilket geografiskt område mottagaren bor i. CIF visar att det finns ett tydligt samband mellan deltagande i föreningslivet och socioekonomiska förutsättningar. Ju bättre socioekonomiska förutsättningar hushållen har i ett område, desto större andel av områdets barn och unga tenderar att delta i föreningslivet.

I Ung livsstils studie tillfrågas också skolelever i Malmö om vilka idrotter de skulle vilja börja i. Fotboll dominerar bland killar inom samtliga tre skolnivåer (mellanstadiet, högstadiet och gymnasiet) och dans dominerar på ett likartat sätt bland tjejer. I tonåren vill också killar i stor utsträckning börja med gym och så även flickor. Hos killarna ligger basket, kampsporter och boxning högt i samtliga åldrar, medan det hos tjejerna är ridning, fotboll och basket som återkommer högt på listan över önskade aktiviteter. (Blomdahl et al, 2022). Ett flertal av de idrotter som efterfrågas (kampsport, boxning, gym och dans) utförs inte i någon hög utsträckning i fritidsförvaltningens bokningsbara anläggningar.

Utmaningarna för idrottsföreningarna är inte bara att rekrytera barn och unga till sin verksamhet, utan också att behålla dem. I Ung livsstil studien *Vilka slutar i en idrottsförening men är kvar i en annan och vilka lämnar helt*

idrottsförening? (Elofsson med flera, 2020) visar resultaten att av de som lämnar idrottsföreningar helt, återfinns tio procent i mellanstadiet och tjugo procent i högstadiet och gymnasiet. Få hävdar att ledarna angett att de inte platsar eller att de själva upplever att de inte platsar (Elofsson m.fl., 2020). I undersökningar framkommer även att killar och tjejer i första hand slutar av samma tre skäl i en förening: jag tröttnade, andra intressen och dåliga ledare (Blomdahl, Elofsson, Bergmark, & Lengheden, 2017). En högre andel av de högstadiekillar i Malmö som slutat i en förening är kvar i en annan idrottsförening, i jämförelse med de högstadietjejer i Malmö som slutat i en idrottsförening (Blomdahl, Elofsson, Bergmark, & Lengheden, 2017).

Idrott för äldre

Den av fritidsnämnden prioriterade målgrupper som växer snabbast är Malmöbor över 65 år. Malmös befolkning inom åldersspannet 66 till 79 år förväntas under kommande tioårsperioden växa snabbare än den de yngre åldersgrupperna (Malmö stad, 2025).

Till följd av det förändrade demografiska läget blir det allt viktigare att äldre kan leva ett aktivt liv. Mellan 2020 och 2022 satsade därför regeringen 20 miljoner kronor på att främja fysisk aktivitet bland äldre genom idrottsrörelsen. Riksidrottsförbundet (RF) har följt upp detta initiativ med bland annat rapporterna *De äldre och föreningsidrotten*¹ samt *Seniorbarometern*².

Seniorbarometern visar att målgruppens prioriteringar har förändrats efter pandemin. Träning upplevs i mindre grad som en självklar del av ett hälsosamt liv och färre seniorer är idag regelbundet fysiskt aktiva jämfört med 2021. Många tränar hellre på egen hand än i grupp. Intresset för idrott består, men yttrar sig oftare i att följa idrott än att själv utöva den. Bland de som är aktiva i idrottsföreningar är det sociala en viktig drivkraft. Dock har en fjärdedel aldrig fått frågan om att engagera sig i sin förening, utöver deltagandet i träningen. Kvinnor tillfrågas i lägre grad än arbetande seniorer eller män. Detta samtidigt som kvinnors intresse för att engagera sig i sin förening ligger stabilt medan männens intresse har sjunkit över tid (Ungdomsbarometern, 2023).

¹ Respondenterna i RF:s kartläggning var alla aktiva i en idrottsförening och de avgränsades till personer som var 60 år eller äldre.

² Digital enkätundersökning med ett slumpmässigt urval. Seniorer i denna undersökning avgränsades till personer i åldern 60–80 år

Det är dock tydligt att det sociala uppfattas som en viktig aspekt av upplevelsen (FoU 2022:3). Samtidigt visar Seniorbarometern att ju oftare en person tränar, desto mindre sannolikt är det att personen kombinerar träningen med social samvaro (Ungdomsbarometern, 2023). Trots detta är samspelet mellan fysisk aktivitet och social närvaro avgörande. Många börjar träna för hälsans skull, men fortsätter tack vare gemenskapen. I aktiviteter som gåfotboll blir det sociala ofta lika viktigt som själva träningen. Träningen skapar struktur i vardagen, minskar ensamhet och ökar livslusten (FoU 2022:3) (Ungdomsbarometern, 2023).

I rapporten *De äldre och föreningsidrotten* (2022) framkommer att de vanligaste idrotterna bland äldre, enligt en undersökning med 4 837 deltagare över 60 år, är följande:

Tabell 1: Vanligast idrotterna bland 65+

Idrott	Andel av deltagarna (%)
Golf	44
Gymnastik / Friskis & Svettis	25
Orientering	19
Boule	7
Bordtennis	5

De som är föreningsaktiva deltar dessutom ofta i fler än en aktivitet.

Enligt Seniorbarometern dominerar promenader som motionsform (90 %), följt av hemmaträning (30 %), styrketräning på gym, simning och cykling. Styrketräning på gym är den aktivitet som har ökat mest, från 14 till 22 procent. Liknande resultat framkommer i Fritidsförvaltningens fritidsvaneundersökning som genomfördes 2022 (Fritidsförvaltningen, 2023).

Seniorbarometerns undersökning visar att när det kommer till fysisk aktivitet är flexibilitet och tillgänglighet det viktigaste för att delta. Aktiviteten ska helst vara nära hemmet, det ska vara utan krav och möjlig att genomföra i egen takt (Ungdomsbarometern, 2023). Det är viktigt för de äldre att aktiviteten är anpassad för äldre och erbjuds utifrån tidigare erfarenheter och inte endast utifrån ålder (FoU 2022:4).

Idrott för personer med funktionsnedsättningar

Personer med funktionsnedsättning har rätt att fullt ut kunna delta i den verksamhet som fritidsnämnden bedriver och stödjer. Fritidsnämnden har

därför en skyldighet att säkerställa att denna rättighet förverkligas genom att aktivt arbeta för inkludering. Eftersom personer med funktionsnedsättning ofta möter särskilda hinder för att ta del av Malmös idrottsutbud utgör de en prioriterad målgrupp för nämnden.

Studier visar att deltagandet i organiserad idrott fortfarande är lägre bland personer med funktionsnedsättning än i övrig befolkning, och att pandemin har haft en särskilt negativ effekt på denna grupp (Centrum för idrottsforskning, 2024).

I en rapport framtagen av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) konstateras att ungdomar med funktionsnedsättning deltar i föreningslivet i mindre utsträckning än andra unga, deltar oftare i aktiviteter utanför föreningar och är underrepresenterade i förtroendeuppdrag. Bland ungdomar med funktionsnedsättning är 49 procent medlemmar i en förening, jämfört med 57 procent bland ungdomar utan funktionsnedsättning. Skillnaderna märks även i idrottsutövande, användning av idrottshallar och gym samt i upplevelsen av fritiden. Vidare uppger flickor med funktionsnedsättning lägre nöjdhet och sämre psykisk hälsa än pojkar med funktionsnedsättning. (MUCF 1943/24, 2025).

Deltagandet begränsas av flera faktorer. Ekonomi, brist på anpassade aktiviteter eller lokaler, långa resvägar och brist på stöd i form av medföljande personer är vanliga hinder, liksom oro för att engagemang i föreningslivet kan påverka ersättning från aktivitets- eller sjukersättning (MUCF 1943/24, 2025). Tillgänglighetsanpassningar sker ofta reaktivt, vilket innebär att personer med funktionsnedsättning själva måste framföra behov, något som kan upplevas som både tidskrävande och energikrävande.

Trots utmaningarna finns positiva exempel, såsom utbildningsinsatser och ekonomiskt stöd till föreningar, även om låg kunskap och bristande struktur fortfarande begränsar möjligheterna för fler att delta (Centrum för idrottsforskning, 2024).

För att få mer kunskap om ungdomars fritids- och kulturaktiviteter, fysisk aktivitet och hälsa i Malmö har Fritidsförvaltningen under hösten 2024 genomfört studien *Ung livsstil bland ungdomar i anpassad skola*. Studien omfattade 110 högstadielärover och 100 gymnasielärover med svarsfrekvens på 87 respektive 75 procent. I den första genomgången av

resultaten uppmärksammas gymnasietjejeers låga självskattade psykiska hälsa. I gymnasiet är skillnaderna i psykosomatiska besvär mycket stora mellan könen. 9 procent av killar och 51 procent av tjejer har i gymnasiet haft minst två psykosomatiska besvär nästan varje dag. Vidare framkommer i studien i vilken liten utsträckning tjejer motionerar minst två gånger i veckan så de blir svettiga, där endast 20 procent av tjejerna och 60 procent av killarna svarade detta.

I kommande rapporter kommer resultaten att jämföras mellan ungdomar i anpassad skola och övriga skolor i Malmö, samt med andra kommuner, för att identifiera likheter, skillnader och möjliga förbättringsområden.

Sammanfattning av idrottens ramar

Fritiden definieras traditionellt som tid fri från arbete och andra tvång, men den bilden är förenklad och fångar inte den komplexitet som präglar människors verkliga fritid. Innehållet i och upplevelsen av fritid påverkas av individens livssituation, kön, socioekonomiska förutsättningar och vilken typ av aktivitet det handlar om.

En stor del av svenskarnas fritid ägnas åt organiserad föreningsidrott. Detta är inte en slump utan resultatet av en långvarig statlig idrottspolitik där statens stöd till idrottsrörelsen har spelat en avgörande roll för hur idrotten organiseras och bedrivs i Sverige. Stödet har varit kopplat till olika mål som förändrats över tid och som både idrottsrörelsen och forskningen har problematiserat. Samverkan mellan stat och idrottsrörelse har möjliggjort omfattande stöd till föreningsidrotten, men har också skapat strukturella ramar som i praktiken kan begränsa andra former av fritidsorganisering.

Genom den förda anläggnings- och idrottspolitik har en viss typ av idrottsutövande premierats; nämligen idrotter som är reglerade, fysiskt krävande och utövas i form av regelstyrd tävlan. Med andra ord har idrottspolitik legtimerat och stöttat en specifik form av idrott och därigenom skapat ramverk som formar hur idrottandet på fritiden sker.

Det organisatoriska, finansiella och institutionella ramverket spelar en betydande roll för hur idrottslivet ser ut, något som också gäller i Malmö. Här är majoriteten av idrottsverksamheten organiserad inom föreningar och präglas av en hög grad av struktur. Aktiviteterna har ofta fasta träningstider, närvarande ledare, återkommande träningspass och tydliga mål, som förbättrad fysisk prestation eller förberedelse inför tävling. Även om spontana och oorganiserade aktiviteter förekommer utgör de en mindre del

av den totala idrottsutövningen som stöds av fritidsnämnden. Det är således organiserade och semistrukturerade aktiviteter inom föreningslivet som står i centrum för de av Malmös idrottsliv som får stöd av fritidsnämnden.

Forskning kring föreningsidrotten visar även tydligt att det finns betydande skillnader mellan olika åldersgrupper, kön och socioekonomiska grupper vad gäller deltagande i föreningsidrott. Flickor och personer med funktionsnedsättningar är underrepresenterade i idrottsaktiviteter, medan pojkar och personer från högre socioekonomiska grupper är överrepresenterade.

Kommersialiseringen av barn- och ungdomsidrotten är en utmaning för föreningslivet, och det finns en risk att idrotten utvecklas mot ett system där deltagande bygger på betalningsförmåga snarare än tillgänglighet. Detta kan leda till en urholkning av den svenska idrottsmodellen, där föreningslivet tidigare haft en central roll i att tillhandahålla öppen och likvärdig verksamhet för barn och unga.

Forskningen visar att det finns ett behov av att utveckla strategier för att öka tillgängligheten till idrottsanläggningar och idrottsutövning, samt att bredda utbudet av idrotter och aktiviteter för att möta olika behov och intressen. Det är också viktigt att undersöka hur den förda anläggnings- och idrottspolitikerna påverkar deltagandet i idrott och fysisk aktivitet, och att identifiera möjliga lösningar för att minska strukturella och fysiska hinder för deltagande.

Utredningar och uppföljningar

Kapitlet innehåller redogörelser av tre utredningar som förvaltningen har genomfört: en utredning om e-sport i samarbete med idrottsförvaltningarna i Stockholm och Göteborg, en uppföljning av en tidigare utredning om kampsporten i Malmö, en utredning om inomhusidrotterna inom fritidsförvaltningen i Malmö och avslutas med en redogörelse för arbetet vid Malmö idrottsakademi.

Utredning 1: E-sport

Under 2024 genomförde de tre storstadskommunerna³ en gemensam utredning om e-sport, där de kartlade vad e-sport är, dess utveckling i Sverige och hur olika kommuner arbetar med fenomenet.

Utredningsarbetet bestod av besök och samtal med kommuner som redan har olika former av e-sportsatsningar och möten med det nyinvalda riksidrottsförbundet: Svenska e-sportsförbundet. Nedan följer en kort redogörelse för rapporten. Hela *Storstadskommunernas utredning om e-sport* finns att ta del av i samma ärende som idrottsrapporten.

E-sport, som tidigare var en smal subkultur, har vuxit enormt och engagerar nu miljarder spelare globalt. I Sverige spelar majoriteten av ungdomar digitala spel, och för många unga killar är "gamer" en central identitet. Parallellt har e-sport blivit mer professionaliserad och kommersialiserad, där företag investerar stort i sponsring och medieavtal. Tävlingar har prispotter på tiotals miljoner kronor, och streaming har gjort e-sport till en populär publiksport. De flesta unga i Sverige tittar regelbundet på spelrelaterat innehåll.

Skillnaden mellan e-sport och gaming ligger i strukturen: e-sport är organiserat tävlingsspel, medan gaming handlar om spel för nöjes skull. E-sport involverar individuell skicklighet och lagarbete, där strategi och kommunikation är avgörande. Vissa e-sportspel simulerar traditionella sporter och är integrerade i idrottsförbund, som Svenska Fotbollförbundets e-fotboll.

Under 2023 blev Svenska E-sportsförbundet medlem i Riksidrottsförbundet. Inför beslutet jämfördes e-sport med precisionsidrotter som skytte och dart, där prestation bygger på snabbhet, precision och god öga-hand-koordination. Förbundet har en strategi med målsättningen att fram till 2025 nå 15 000 aktiva spelare i 300 föreningar och etablera fysisk verksamhet i varje kommun. Fokus ligger på att stärka idrottsföreningar, utveckla e-sportsanläggningar och skapa trygga miljöer.

Flera kommuner har redan satsat på e-sport. Botkyrka har ett idéburet offentligt partnerskap med E-sportsförbundet, där fritidsgårdspersonal utbildas och lokaler anpassas för e-sport. Målet är att inkludera

³ Föreningsförvaltningen i Göteborgs stad, Fritidsförvaltningen i Malmö stad och Idrottsförvaltningen i Stockholms stad.

underrepresenterade grupper, och kommunen investerar cirka 300 000 kronor i partnerskapet årligen.

Uddevalla driver en kommunal e-sportanläggning där dagverksamhet kombineras med fritidsverksamhet för unga. Helsingborg har samarbetat med Fuzed för att koppla gaming till fysisk aktivitet via en applikation där rörelse ger speltid. Andra kommuner, som Borås och Trollhättan, planerar liknande satsningar för att främja inkludering, psykisk hälsa och fysisk aktivitet.

Gymnasieutbildningar med e-sportinriktning har funnits länge, men från hösten 2025 blir det möjligt att läsa nationellt godkända idrottsutbildningar i e-sport, sanktionerade av E-sportsförbundet, med inriktning på Counter-Strike 2 eller Dota 2.

Storstadskommunerna Göteborg, Malmö och Stockholm har ett begränsat föreningsliv inom e-sport, men stödjer och arrangerar samtidigt olika e-sportsevenemang. Utredningen konstaterar att kommunalt stöd kan ges på tre sätt: genom anläggningar, utrustning samt genom bidrag och evenemangsstöd. E-sportsförbundet betonar vikten av fysiska spelplatser för att göra sporten mer tillgänglig, eftersom utrustning ofta är kostsam. Möjliga lösningar är att skapa dedikerade e-sportsanläggningar eller att integrera e-sport i befintliga idrottsanläggningar.

Utredningen påpekar att teknisk utrustning är en avgörande faktor, där en datorplats beräknas kosta cirka 35 000 kronor. Säkerhetsaspekter och el kapacitet måste också beaktas. Kommuner behöver tidigt besluta om verksamheten ska kombineras med krav på fysisk aktivitet, något som kan motivera investeringar utifrån folkhälsoperspektiv. Ett annat alternativ är att kommuner hyr e-sportsplatser från privata aktörer, likt hur vissa specialidrotter hanteras.

Sammanfattningsvis föreslår utredningen inga direkta åtgärder men betonar vikten av att tydliggöra syftet med kommunalt stöd. Insatser kan antingen stärka e-sporten som föreningsidrott eller använda gaming som ett verktyg för social inkludering och fysisk aktivitet. För att nå önskade resultat krävs noggrann analys och samverkan med berörda målgrupper.

Utredning 2: Kampsport

I den senaste idrottsrapporten från 2023 redogjordes för den kampsportsutredning som fritidsförvaltningen genomförde 2022 (se FRI-

2022-1394). Underlaget bestod av inrapporterad närvarostatistik från förvaltningens bidragssystem samt 15 intervjuer med olika kampsportsföreningar i Malmö.

Utredningen konstaterade att kampsport är en betydande idrott i Malmö och delvis lyckas engagera deltagare från grupper som annars sällan deltar i den typ av idrottsverksamhet som fritidsförvaltningen stöder. Samtidigt noterades en ojämn könsfördelning med en övervikt av pojkar. För att öka antalet flickor i verksamheten använder föreningarna olika strategier, såsom drop-in-bidrag, men deras effekt är svår att utvärdera. Vissa föreningar rapporterar dock positiva förändringar.

Medelåldern inom kampsport är högre än i många andra idrotter i Malmö, vilket kan bero på att träningsformen inte kräver regelbundna träningspartners på samma sätt som lagidrott. Det kan också bero på att många börjar med kampsport i senare ålder, vilket framkom i intervjuerna med kampsportsföreningarna.

Utredningen fastslog att de flesta kampsportsföreningar i Malmö har egna lokaler, främst i centrala delar och med en viss koncentration i den södra innerstaden. Eftersom kampsport oftast bedrivs i egna lokaler är föreningarna beroende av lokalstöd eller klubbstugeavtal. De föreningar som får lokalstöd anser att det bör öka för att täcka stigande hyror och efterfrågar även mer stöd i dialogen med fastighetsägare. De som tränar i fritidsförvaltningens lokaler är generellt nöjda men önskar bättre anpassad utrustning för effektivare träning.

Utredningen föreslog att en mer effektiv stödform för kampsporten kunde vara att fritidsförvaltningen agerar som huvudhyresgäst och erbjuder fördelaktiga avtal, såsom klubbstugeavtal, till föreningarna. Detta sågs som ett alternativ till att bygga nya anläggningar för kampsport, vilket skulle kräva omfattande planering, särskilt med hänsyn till rapportens betoning på geografisk placering samt utmaningar kopplade till material, till exempel olika typer av underlag för olika discipliner inom kampsport.

Även med begränsade resurser bedömde utredningen att fritidsförvaltningen kunde stödja kampsportsverksamheten i Malmö mer effektivt. Ett viktigt steg som föreslogs var att inventera befintliga anläggningar och säkerställa att vissa av dem utrustades med nödvändiga träningsredskap, särskilt ändamålsenliga mattor. Vidare föreslogs att fritidsförvaltningen skulle engagera sig mer aktivt i dialogen mellan

kampsportsföreningar och fastighetsägare för att underlätta föreningarnas verksamhet.

Utredningen föreslog också att en strategi borde tas fram för hur fritidsförvaltningen mer effektivt kunde stödja föreningslivet genom klubbstugeavtal. Denna strategi skulle inkludera en tydligare översikt över tillgängliga lokaler och klargöra hur föreningarna kunde ingå klubbstugeavtal.

Sedan utredningen har förvaltningen sett över ett antal interna processer för att mer effektivt stödja föreningsliv vars verksamhet inte ryms inom förvaltningens bokningsbara anläggningar. Exempelvis har en anläggningsutvecklingsgrupp inrättats med bland annat fokus på att aktivt söka tillsammans med föreningar. Förvaltningens anläggningar har inventerats, och processen för anskaffning samt uthyrning av klubbstugor har förenklats och formaliserats.

Lokalstödet, som är ett betydande stöd till kampsportsföreningarna, har också utretts och ett antal förändringar har genomförts sedan utredningen skrevs 2023. För att förenkla för föreningslivet har ansökningsförfarandet ändrats från kvartalsvis till årsvis. Det nya systemet innebär att den maximala stödpotten per förening består av ett grundstöd på 10 000 kr per förening samt 150 kr per bidragsberättigad medlem. Detta gör att lokalstödet mer liknar de principer som gäller för grundstödet.

De ökade hyresnivåerna i Malmö har begränsat många kampsportsföreningars möjligheter att hitta lokaler som uppfyller idrottens specifika behov. Detta har ibland lett till att föreningar tvingats ingå ofördelaktiga avtal, något som förvaltningen har begränsade möjligheter att kompensera för. Förvaltningen ska därför fortsätta att utveckla effektiva verktyg för att stödja kampsportslivet i Malmö.

Utredning 3: Inomhusidrott

Fritidsförvaltningen har under 2025 genomfört en kvalitativ kartläggning av inomhusidrotter som bedrivs i fritidsnämndens anläggningar. Syftet med kartläggningen har varit att komplettera de kvantitativa analyser som görs utifrån den information som föreningslivet lämnar till fritidsförvaltningen i samband med bidragsansökningar. Fokus i kartläggningen har varit att fånga föreningarnas upplevda behov och de utmaningar föreningarna identifierar för att kunna verka i förvaltningens inomhusanläggningar. I

denna kartläggning har fjorton föreningar intervjuats och resultatet presenteras i rapporten *Kartläggning av inomhusidrotter 2025*

De föreningar som intervjuades ombands att beskriva de utmaningar föreningarna ser med de fysiska anläggningar i vilka de verkar. Föreningarna upplever att bristen på ändamålsenliga hallar begränsar deras utveckling, särskilt inom barn-, ungdoms- och breddverksamhet. Många av fritidsförvaltningens anläggningar anses vara otillräckliga vad gäller både utrustning och publikkapacitet. Gymnastik och cheerleading lyfter behovet av fler specialutrustade anläggningar för att verksamheterna ska våga växa och ha utrymme för fler barn som önskar fortsätta med idrotterna. Lagidrotterna efterfrågade anläggningar med större publikkapacitet för att kunna genomföra säkra matchsammandrag för de yngre barnen. Det är i de lägsta åldrarna som har den största publiken. Föreningarna lyfte även vikten av behovet av en ökad samverkan mellan fritidsförvaltningen och grundskoleförvaltningen för att få tillgång till material i hallar. Att som förening bedriva verksamhet i flera olika hallar innebär utmaningar kopplat till extrakostnader för material, brist på förrådsutrymme och svårigheter att bygga föreningskultur. Städningen i anläggningarna upplevdes av samtliga intervjuade föreningar som bristfällig. Föreningarna uttryckte även att det är otydligt vilket ansvar de som förening har kring städ och felanmälningar.

Föreningarna beskriver att deras verksamhet har en ekonomi i balans. De största intäkterna är aktivitetsbidrag från Malmö Stad och Riksidrottsförbundet, samt medlems- och träningsavgifter. De största utgifterna uppges vara kostnader för ledararvoden, personal, material och parkering. Nästan alla föreningar har utmaningar med att rekrytera och behålla ledare, särskilt i de verksamheterna där utbildning är ett krav. Samtliga föreningar, utom enstaka undantag, arvoderar ledare i varierande grad beroende på verksamhet och kunskapskrav. Föreningarna beskriver även ett minskat föräldraengagemang efter pandemin och en tendens hos föräldrar att ställa krav som om föreningsverksamheten vore en kommersiell verksamhet.

Vad gäller fördelningsprinciperna och schemaläggning av inomhusanläggningarna beskriver föreningarna svårigheten att starta nya grupper då de enligt fördelningsprinciperna inte är berättigade schemalagda tider för dessa grupper. Problemet blir att föreningarna inte vågar starta nya grupper utan att veta att det finns tider. Fördelningsprinciperna gynnar därför föreningar som redan är stora, medan

nya och växande föreningar kan få svårt att etablera sig. Principen riskerar därmed att cementera rådande ojämlikheter mellan idrotter. Detta gäller främst föreningar vilka är i behov av specialanläggningar så som klisterhandboll, gymnastik och cheerleading. I dessa fall är antalet tilldelningsbara timmar begränsade och när en ny förening vill etablera sig påverkar detta befintliga föreningar i stor utsträckning.

Fördelningsprinciperna är i grunden barnrättsorienterade, men anläggningsbristen gör dem omöjliga att följa och skapar orättvisa villkor mellan idrotter.

Föreningar som bara har enstaka träningar uttrycker att förändrade tider får stora negativa konsekvenser för deras verksamhet. För dessa föreningar är kontinuitet viktigare än antalet tilldelade timmar. Föreningarna med få aktivitetstimmar, men som ändå riktar sig till fritidsnämndens prioriterade målgrupper, önskar få förtur till sina redan befintliga träningstider för att ha möjlighet att bibehålla sina aktiva medlemmar.

Fritidsnämnden förfogar över cirka åttio inomhusanläggningar och vid schemaläggning ansöker runt åttio föreningar om träningstid för trettio olika typer av fysiska aktiviteter. Inomhusidrotterna är komplexa utifrån att en schemaläggning innefattar väldigt många föreningar med varierat idrotts- och aktivitetsutbud. Matchningen av aktivitet med anläggning är därför mer komplex för inomhusanläggningar än för till exempel utomhusanläggningar. Sammanfattningsvis föreslår rapporten inga direkta åtgärder utan ser att fritidsförvaltningen ska fortsätta arbeta med att utveckla fritidsnämndens fördelningsprinciper för att på så sätt bättre möta föreningarnas uttryckta behov.

Elitidrott via Malmö idrottsakademi

Under 2024/2025 var det 73 antagna individuella elitidrottare i Malmö idrottsakademis elitprogram (36 killar och 37 tjejer) med representation från 23 olika idrotter. Idrottarna har haft möjlighet att nyttja kompetensstöd inom Malmö idrottsakademis fem kompetensområden, fått ett ekonomiskt bidrag till internationella träningsläger/tävlingar, en elitidrottsförsäkring, fri tillgång till styrkelokalerna på området, hjärtscreening och medverka vid de workshops, träffar och utbildningar Malmö idrottsakademi anordnar.

Utöver elitprogrammet finns etablerade samarbeten med elitföreningar inom lagidrott i Malmö. Bland annat HK Malmö, Malmö fotbollförening och Malmö Redhawks. Malmö idrottsakademi samarbetar även med flera specialidrottsförbund som valt att förlägga sina nationella elitcenter i

Malmö: Svenska judoförbundet, Svenska brottningsförbundet och Svenska friidrottsförbundets sprint- och häckcenter. Därutöver finns samarbeten med flera specialidrottsförbund och specialdistriktsförbund såsom Svenska Triathlonförbundet, Svenska seglingsförbundet, Svenska Boxningsförbundet och Svenska Skateboardförbundet.

Avtalen och samverkan med föreningar och förbund utformas utifrån de olika aktörernas behov. Dessa kan omfatta fysiologiska tester, träningsprogram, nyttjande av styrkelokaler eller rådgivning inom exempelvis idrottsnutrition och idrottspsykologi.

I rapporten *Svensk elitidrott vid ett vägska*l (Fahlström, 2021) lyfts att många elitidrottare verkar inom strukturer med begränsade ekonomiska och medicinska resurser. Förutsättningarna varierar avsevärt mellan idrotter. Vissa har tillgång till medicinskt stöd via förening eller landslag, medan andra saknar sådana funktioner och i större utsträckning behöver söka vård på egen hand och själva stå för kostnader vid skada och rehabilitering. Rapportförfattarna betonar att elitidrottare ofta behöver ett tvärprofessionellt stödteam för att hantera krav och belastning inom sin idrott. Flera av de idrottare som ingår i Malmö idrottsakademis elitprogram tillhör idrotter där ekonomiska resurser är begränsade, vilket påverkar både träningsmiljö och tillgång till kompetensstöd.

Under 2024 och 2025 har Malmö idrottsakademi fört en dialog och påbörjat ett samarbete med projektet Elitidrott 2030, ett initiativ som drivs av Riksidrottsförbundet, Sveriges Olympiska Kommitté och Parasport Sverige. Syftet med projektet är att skapa en mer samordnad och långsiktigt hållbar struktur för svensk elitidrott. I rapporter om systemets uppbyggnad lyfts att tidigare uppdelningar mellan organisationerna lett till otydlig styrning och varierande stödformer, vilket skapat skillnader i hur elitaktiva tas om hand. Projektet Elitidrott 2030 syftar till att motverka dessa skillnader genom ett mer sammanhållet elitidrottsstöd. Malmö idrottsakademi är en av två elitmiljöer som ingår i projektets initiala fas. Under 2025 är målsättningen att gå vidare från de inledande samtalen till mer konkreta gemensamma satsningar och att stärka den lokala elitidrottsmiljön genom utveckling av de kompetensområden och resurser akademien ansvarar för.

Idrotten i Malmö – analys av närvarostatistik

Detta kapitel redogör för idrotten i Malmö som förvaltningen stödjer med ekonomiska medel. Genomgången baseras på aktiviteter registrerade i fritidsförvaltningens bidragssystem, som här kallas närvarostatistiken, som ligger till grund för bidragsansökningar.

Idrotten i fritidsnämndens stödsystem

Föreningar som är registrerade hos fritidsförvaltningen, bidragsberättigade och bedriver fritidsverksamhet i Malmö kan ansöka om ekonomiskt stöd⁴. Av de föreningar som var bidragsberättigade under 2024 var 53 procent idrottsföreningar⁵. Idrottsrapporten omfattar dock all registrerad idrottsverksamhet, även om idrott inte är föreningens huvudsakliga inriktning.

För att få stöd från fritidsnämnden måste en förening uppfylla vissa krav, bland annat ha minst 25 medlemmar i åldern 4–25 år eller 65 år och äldre. Stödet riktar sig till Malmöbor i dessa åldersgrupper och/eller till personer med funktionsnedsättningar. Bidragsberättigade föreningar kan ansöka om aktivitetsstöd för ledarledda gruppverksamheter med minst fem deltagare, eller minst tre om det gäller en grupp för personer med funktionsnedsättning. Aktiviteten måste pågå i minst 45 minuter, och varje bidragsberättigad deltagare i en godkänd aktivitet genererar ett deltagartillfälle som ger rätt till stöd.

Föreningar som söker stöd rapporterar själva sina genomförda aktiviteter. Statistiken över inrapporterade deltagartillfällen och deltagare⁶ ger en bild av aktivitetsnivån inom föreningslivet, även om många aktiviteter genomförs utan att generera stöd. Det finns flera skäl till att en förening inte söker eller beviljas stöd, exempelvis att aktiviteterna inte uppfyller kraven enligt regelverket i föreningsstöd, att föreningen saknar kännedom om

⁴ Till detta stöd tillkommer andra typer av stöd som föreningar kan få så som verksamhetsbidrag.

⁵ Samtliga föreningar som är registrerade i fritidsförvaltningens system har olika kategoriseringar som avspeglar deras huvudsakliga verksamhet. Idrottsföreningar är föreningar där minst 70 procent av föreningens verksamhet är idrott.

⁶ En deltagare definieras som en person som deltagit minst två gånger under ett helår i en aktivitet anordnad av en förening som har möjlighet att närvarorapportera sin verksamhet.

möjligheten eller att administrationen upplevs som för omfattande i förhållande till bidraget.

Om inget annat anges omfattar de deltagartillfällen och deltagare som redovisas i denna rapport samtliga inrapporterade aktiviteter – både bidragsberättigade och icke bidragsberättigade. Det innebär att även aktiviteter för personer i åldersgruppen 26–64 år inkluderas.

Genom att jämföra närvarostatistik med Malmös befolkningsstatistik får vi en bild av hur stor andel av invånarna som är aktiva i föreningar som får stöd från fritidsnämnden.

Tabell 2: Deltagare i relation till folkbokförd befolkning i Malmö 2024

Åldersgrupp	Andel kvinnor	Andel män	Andel totalt
0 - 3 år	3%	3%	3%
4 - 6 år	35%	39%	37%
7 - 9 år	62%	72%	67%
10 - 12 år	60%	72%	66%
13 - 15 år	49%	60%	54%
16 - 19 år	26%	39%	33%
20 - 25 år	9%	17%	13%
26 - 64 år	7%	8%	7%
65 år>	15%	11%	14%

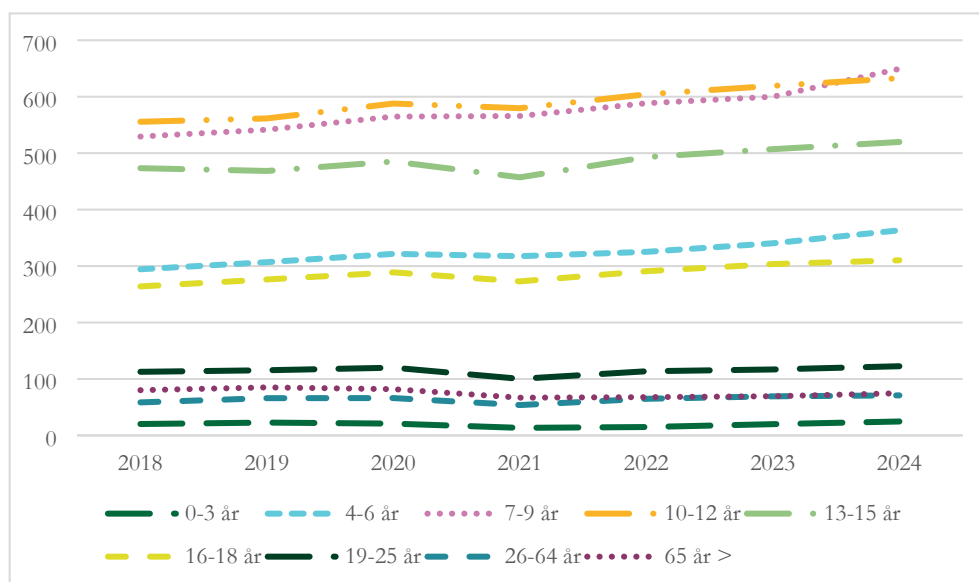
I Tabell 2, *Deltagare i relation till folkbokförd befolkning i Malmö 2024*, framgår tydligt att en stor del av stadens barn och unga ingår i förvaltningens stödsystem. Det syns också att andelen deltagare minskar med stigande ålder, men att den äldsta åldersgruppen (65+) är något bättre representerad än gruppen 26–64 år. Detta är inte förvånande eftersom det saknas incitament för föreningar med verksamhet enbart riktad till åldersgruppen 26–64 att söka stöd från förvaltningen, eftersom sådant stöd helt enkelt inte erbjuds. Detsamma gäller det stöd som idrottslivet får i form av det statliga lokalt aktivitetsstöd som riktar sig till barn- och unga mellan 6 och 25 år och som riks-idrottsförbundet administrerar. Gruppen väljer också

ofta fritidsaktiviteter som inte organiseras inom ramen för det föreningsliv som stöds av fritidsförvaltningen eller riksidsrottsförbundet.

Den inrapporterade verksamhetsstatistiken ger med andra ord en god bild av det organiserade föreningsliv som barn och unga i Malmö deltar i. Den fångar också viss verksamhet bland äldre malmöbor. Däremot krävs kompletterande studier för att få en mer heltäckande bild av föreningslivet bland personer i åldern 26–64 år.

Idrottens deltagare

Eftersom fokus för idrottsrapporten är Malmös idrottsliv, redogörs här enbart för de deltagare i den inrapporterade närvarostatistiken som deltagit i minst två idrottsaktiviteter under ett år. En idrottsaktivitet klassificeras som en aktivitet med ett fysiskt rörelsemoment i grupp.

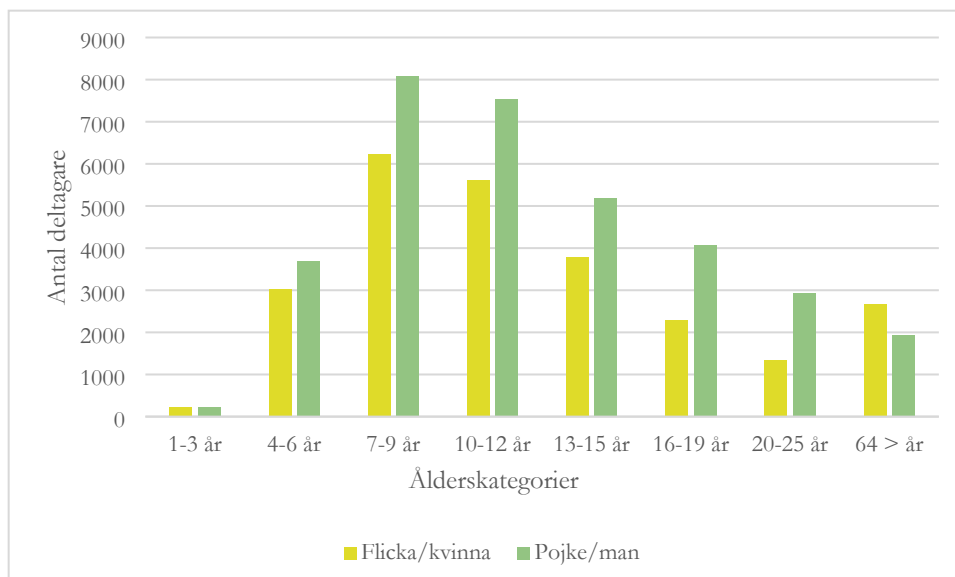

Figur 1: Antal idrottsdeltagare per 1 000 invånare, fördelat på åldersgrupp (2018–2024)

I Figur 1 framgår att idrottsdeltagandet per 1 000 invånare har ökat i samtliga åldersgrupper mellan 2018 och 2024. Ökningen är särskilt tydlig bland de yngre, där 4–6-åringar gått från 294 till 363 deltagare per 1 000 invånare, och 7–12-åringar har nått över 600. Även bland tonåringar och unga vuxna syns en uppgång, om än från lägre nivåer.

Åldersfördelningen bland de inrapporterade deltagarna i fritidsförvaltningens närvarosystem, under 2024, visar att 50 procent av de inrapporterade deltagarna är 13 år eller yngre. 75 procent är 25 år eller

yngre. Inrapporterade deltagare som genomfört idrottsaktiviteter domineras därmed främst av yngre personer.

Figur 2: Åldersfördelning deltagare i idrottsaktiviteter 2024

I figur 2 kan det tydligt utläsas att det finns tydliga könsskillnader för de inrapporterade deltagarna 2024. Totalt är 56 procent av deltagarna pojkar/män och 43 procent flickor/kvinnor. Skillnaden mellan könen återfinns i samtliga ålderskategorier och ökar fram till 25 år i Figur 2. Enbart ålderskategorin 64 år eller äldre har en fler inrapporterade kvinnor än män.

Tabell 3: Andel av mäns och kvinnors deltagande 2024

Idrottsaktivitet	Andel deltagare som är kvinnor/tjejer	Idrottsaktivitet	Andel deltagare som är män/pojkar
Gymnastik	15,1%	Fotboll	36,8%
Friidrott	14,8%	Kampsport	9,2%
Fotboll	12,3%	Simidrott	6,8%
Simidrott	9,3%	Friidrott	4,9%
Ridsport	6,2%	Gymnastik	3,2%
Dans	4,3%	Basket	3,2%
Kampsport	4,3%	Boxning	3,0%
Tennis	3,2%	Ishockey	2,9%
Fysisk aktivitet - gruppträning	3,1%	Tennis	2,9%
Basket	3,0%	Fysisk aktivitet - gruppträning	2,5%

Andelen deltagare per inrapporterade idrottsaktivitet har tydliga könsmonster. I tabell 3 går det att utläsa att för flickor/kvinnor är de två största idrottsaktiviteterna med störst procentuellt deltagande gymnastik och friidrott, medan för pojkar/män är det fotboll och kampsport⁷. Kvinnors deltagande är mer varierat än för pojkar/män.

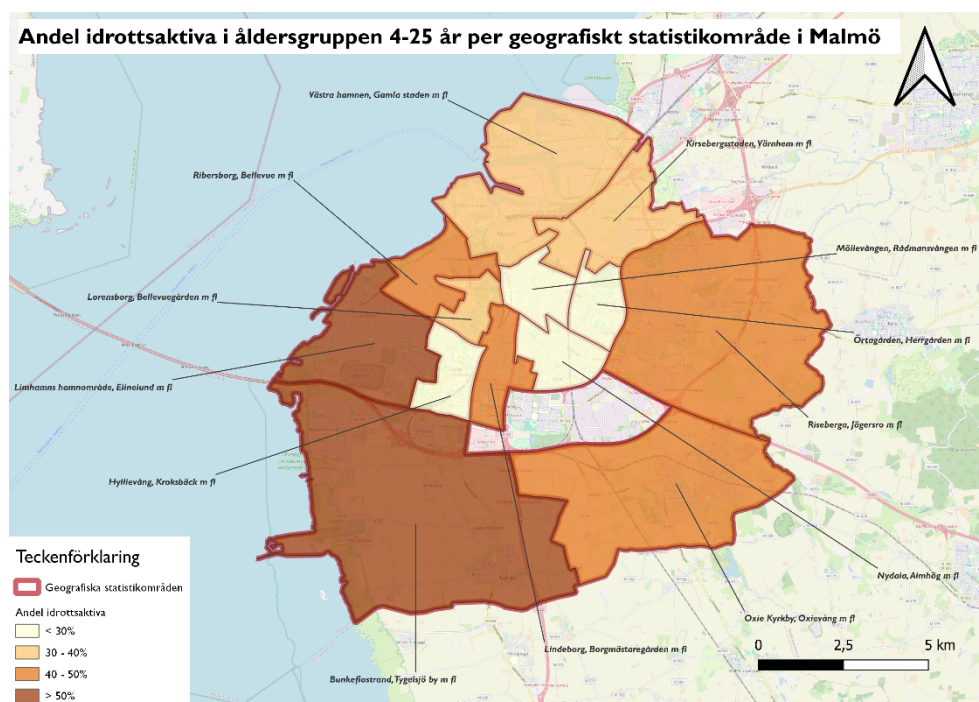
Tabellen speglar också tydliga könsuppdelade normer kring vilka idrotter som utövas. Exempelvis är gymnastik, ridsport och dans framträdande aktiviteter bland flickor/kvinnor men återfinns inte bland pojkar/män. På samma sätt är ishockey och boxning vanligt förekommande bland

⁷ Friidrott inkluderar föreningen Friskis och svettis inrapporterade verksamhet. Fysisk aktivitet – gruppträning är en samlingskategori för alla inrapporterade tillfällen som inte klassificeras som andra idrotter exempelvis cirkelträning, cykling i grupp, cross fit, löpning i grupp med mera.

pojkar/män, men frånvarande bland flickor/kvinnor. Detta mönster belyser vikten av att förstå könsspecifika normer och hur de påverkar deltagandet.

Geografiska skillnader i deltagande

För att undersöka hur deltagandet i idrottsaktiviteter skiljer sig mellan olika delar av Malmö har deltagare som deltagit i minst två idrottsaktiviteter under ett helår delats in i geografiska statistikområden utifrån sin folkbokföringsadress. Den geografiska analysen utgår enbart från åldersgruppen 4–25 år, eftersom den utgör den klart största andelen av deltagarna i materialet. Det är i denna åldersgrupp som organiserad idrott är som mest utbredd, och därmed där statistiken är mest tillförlitlig och möjlig att jämföra mellan områden. Andelen deltagare utanför denna grupp är betydligt lägre, vilket innebär att deras geografiska fördelning inte ger ett tillräckligt robust underlag för analys.

Figur 3: Andel idrottsaktiva per GeSo 2024

I figur 3 visas andelen idrottsaktiva i åldern 4–25 år per geografiskt statistikområde (GeSo) i Malmö under 2024. Det framgår att det inrapporterade deltagandet varierar avsevärt mellan olika GeSo-områden. Exempelvis har området *Bunkeflostrand, Tygelsjö med flera* ett deltagande på över 50 procent, medan områdena som *Örtagården, Herrgården med flera* uppvisar ett deltagande under 30 procent.

Tidigare analyser av sambandet mellan deltagande, boendeområde och inkomstnivåer visar att föreningsdeltagandet på delområdesnivå har en tydlig koppling till inkomstnivån. Ju högre inkomst ett område har, desto högre är föreningsdeltagandet. Förvaltningen har även tidigare konstaterat att olika typer av aktiviteter attraherar olika målgrupper, vilket medför att vissa verksamheter har en mer geografiskt snedfördelad deltagargrupp. Exempelvis har kampsport något högre deltagande i socioekonomiskt utsatta områden än vad som är fallet generellt. Detsamma gäller för fotboll som bedrivs av föreningar utan tävlingssystem. (Fritidsförvaltningen, 2023). Resultatet av förvaltningens analyser mellan bostadsområde (delområde) och deltagande i idrottsaktiviteter överensstämmer med den forskning som sker på området (se Forskningsläget sidan 12).

Förvaltningen har genomfört flera studier av idrottsutövande i relation till folkbokföringsadress för att undersöka sambandet mellan plats och deltagande. Ur ett geografiskt perspektiv är tillgången till idrottsytor för barn och unga i Malmö god. Enligt kartläggningen har 96 procent av alla 4–25-åringar en sporthall och 90 procent en idrottsplats inom 1,5 kilometer från hemmet. (Stadskontoret, kultur & fritidsförvaltningen, 2025) (Fritidsförvaltningen, 2025).

Analyserna visar dock skillnader mellan sporthallar och idrottsplatser. Knappt 40 procent av deltagartillfällena i sporthallar sker inom två kilometer från hemmet, medan motsvarande andel för idrottsplatser är 64 procent. Skillnaden beror främst på att verksamheten på idrottsplatser är mer enhetlig där över 90 procent består av olika former av fotboll, medan sporthallar rymmer en större variation av idrotter. Eftersom olika sporthallar dessutom prioriteras för olika idrotter behöver många ta sig längre än till den närmaste hallen för att kunna utöva den idrott de vill.

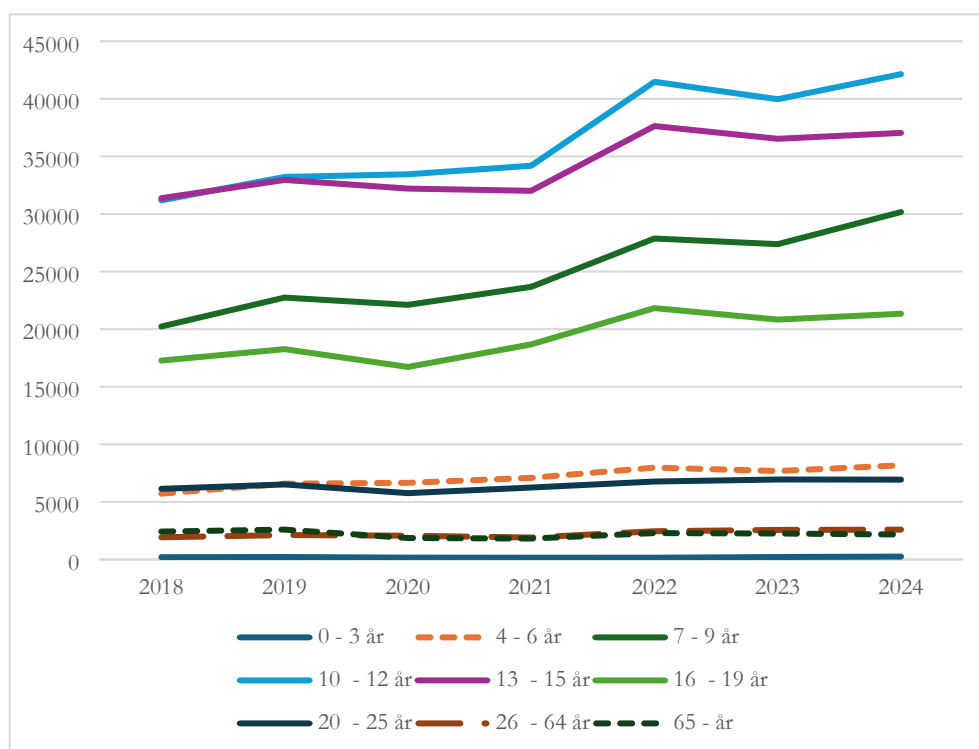
Även kön, ålder och bostadsområde påverkar hur långt man rör sig för att idrotta. Pojkar och män reser i regel längre än flickor och kvinnor till idrottsplatser. Äldre ungdomar och vuxna reser längre sträckor än yngre till idrottsplatser. Personer folkbokförda i områden med lägre medelinkomster tenderar också att resa kortare sträckor än de i områden med högre inkomster, till både idrottsplatser och sporthallar.

Studierna visar att geografisk närhet är viktig men inte avgörande för att öka deltagandet i stadens idrottsanläggningar. Deltagarnas förutsättningar och preferenser behöver också tillgodoses för att öka deltagandet från underrepresenterade grupper på fritidsnämndens idrottsanläggningar.

Idrottens aktivitetsnivå

Deltagartillfällen är ett sätt som förvaltningen använder för att mäta aktivitetsnivån hos deltagarna i det kommunalt stödda idrottslivet i Malmö. Likt analysen av deltagandet redogörs här enbart för deltagartillfällen som registrerats med en idrottsaktivitet. Av samtliga inrapporterade deltagartillfällen i Malmö 2024 är cirka 80 procent idrottsaktiviteter.

Under 2024 har cirka tre miljoner deltagartillfällen utförts i olika typer av idrottsverksamheter, det innebär en ökning med cirka fyra och en halv procent jämfört med föregående år. För att undersöka hur eventuella förändringar har ett samband med befolkningsutvecklingen har deltagartillfällen från 2018 fram till 2024 sammanställts och jämförts med Malmös befolkning under samma period.

Figur 4: Deltagartillfällen idrottsaktivitet per 1 000 invånare (2018–2024)

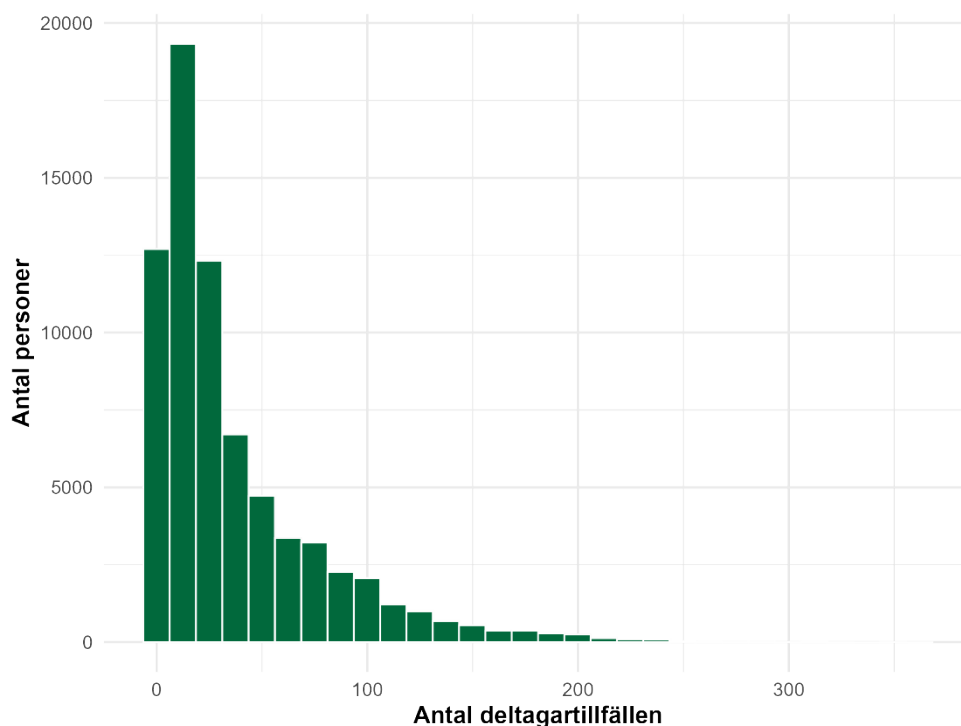
I figur 4 visas antalet deltagartillfällen per 1 000 invånare mellan 2018 och 2024, vilket möjliggör en rättvis jämförelse av aktivitetsnivån över tid och mellan olika åldersgrupper, oberoende av befolkningens storlek. Figuren visar att antalet utförda deltagartillfällen har ökat för samtliga åldersgrupper, med den största ökningen i åldersgruppen 10–12 år, och att alla grupper visat en positiv utveckling efter pandemin. Sett i relation till ökningen av deltagare (sidan 25) kan det noteras att ökningen av antalet utförda

deltagartillfällen har en starkare tillväxt. Observera dock att deltagartillfällen inte är detsamma som antal unika deltagare. En ökning av deltagartillfällen kan därför delvis drivas av ett mindre antal mycket aktiva individer, snarare än av en generell ökning av aktivitetsnivån i hela gruppen.

Tabell 4: Topp 10 idrotter med flest utförda deltagartillfällen per kön 2024 (andel av könets totala deltagartillfällen)

Idrott (Flickor/Kvinnor)	Andel av kvinnors deltagartillfällen	Idrott (Pojkar/Män)	Andel av mäns deltagartillfällen
Fotboll	18,0 %	Fotboll	49,0 %
Gymnastik	14,5 %	Kampsport	9,9 %
Ridsport	7,0 %	Simidrott	4,2 %
Simidrott	6,9 %	Basket	3,7 %
Kampsport	5,9 %	Ishockey	2,6 %
Basket	4,1 %	Boxning	2,5 %
Dans	3,4 %	Taekwondo	2,4 %
Taekwondo	3,4 %	Innebandy	2,2 %
Handboll	3,2 %	Handboll	2,2 %
Tennis	2,8 %	Tennis	2,1 %

Genom inrapporteringen av deltagartillfällen kan det även fastslås att det finns skillnader i vilka aktiviteter som utförs av flickor/kvinnor respektive pojkar/män. I tabell 4 visas hur stor andel av det totala antalet deltagartillfällen för respektive kön som varje idrott utgör, 75 procent av samtliga inrapporterade deltagartillfällen hör till dessa tio aktiviteter. Tabellen visar att de inrapporterade deltagartillfällena för flickor/kvinnor under 2024 är mer spridda över olika idrotter, medan deltagartillfällena för pojkar/män i hög grad domineras av fotboll. Det tyder på en könsmässig snedfördelning där fotbollen spelar en central roll i pojkars och mäns idrottande.

Figur 5: Histogram över deltagartillfällen per person 2024

Figur 5 visar hur många deltagartillfällen deltagarna haft under 2024, fördelat på intervall. De flesta deltagare återfinns i de lägre intervallen, med flest i spannet 0–9 deltagartillfällen, följt av 10–19 och 20–29. I de högre intervallen, särskilt över 100 tillfällen, är det betydligt färre deltagare.

Tabell 5: Fördelning av antal deltagartillfällen per individ 2024 ($n = 71\,804$)

Min.	1: a kvartil	Median	Medelvärde	3:e kvartil	Max.
2	9	22	37,2	51	364

Tabell 5 visar att antalet genomförda deltagartillfällen varierar mellan 2 och 364 per person. Medianen är 22, vilket innebär att hälften av deltagarna har genomfört 22 deltagartillfällen eller färre under 2024. Det genomsnittliga antalet deltagartillfällen är 37,2, vilket tyder på att en mindre grupp deltagare har en mycket hög aktivitetsnivå, vilket påverkar snittet. Majoriteten av deltagarna har genomfört mellan 9 och 51 deltagartillfällen. Enbart 25 procent har genomfört fler än 51 deltagartillfällen på ett år. Det här mönstret tyder på att de flesta deltar vid ett begränsat antal tillfällen, medan ett fåtal är mycket aktiva.

För att undersöka om kön, ålder eller typ av idrottsaktivitet har en inverkan på aktivitetsnivån har sambandet mellan dessa variabler och antalet genomförda deltagartillfällen per person analyserats⁸.

Tabell 6: Skillnad i aktivitetsnivå mellan kvinnor och män 2024

Kön	Medelvärde	Standardavvikelse	Antal deltagare
Kvinna	34,5	39,2	31 621
Man	39,2	41,9	40 719

Tabell 6 visar att kvinnor är mindre aktiva totalt sett, vilket delvis kan förklaras av att de är underrepresenterade i materialet (31 621 kvinnor jämfört med 40 719 män). Män hade i genomsnitt fler deltagartillfällen än kvinnor (39,2 respektive 34,5), och skillnaden är statistiskt signifikant enligt t-test. Variationerna inom grupperna är stora, men eftersom män både är fler och i genomsnitt mer aktiva blir den totala aktivitetsnivån bland män betydligt högre.

Även ålder har ett tydligt samband med aktivitetsnivå. Aktivitetsnivån är som högst i åldersgrupperna 13–15 år och 16–19 år, med i snitt över 55 deltagartillfällen per person. Det indikerar att de som stannar kvar i äldre tonåren är de mest aktiva. Deltagandet är lägre i både de yngsta och äldsta åldersgrupperna. En envägs variansanalys (ANOVA) bekräftar att skillnaderna mellan åldersgrupperna är statistiskt signifikanta⁹.

För att undersöka hur olika faktorer hänger ihop med aktivitetsnivån analyserades antalet deltagartillfällen under 2024 i relation till kön, ålder, idrottsaktivitet och geografiskt statistikområde (GeSo) genom en regressionsmodell¹⁰. Modellen ger en övergripande bild av vilka deltagargrupper som tenderar att ha högst respektive lägst aktivitetsnivå per person.

⁸ Idrotterna har kategoriserats från 60 till 20. Se bilaga 1: idrotter Omkategoriserade

⁹ $F(9, 72\,330) = 961,3$, $p < 0,001$

¹⁰ En negativ binomialmodell används för att analysera räknebaserade data med stor variation, vilket ger mer tillförlitliga resultat vid analys av exempelvis deltagartillfällen än andra regressionsmodeller. Se modellen i sin helhet i Bilaga 2: Negativ binomialmodell.

De med högst aktivitetsnivå återfinns generellt bland tonåringar, särskilt i åldrarna 13–19 år, och i idrotter som fotboll, kampsport och gymnastik. Modellen visar även att det finns geografiska skillnader i aktivitetsnivå. I vissa GeSo-områden, såsom GeSo 11 (Nydala, Almhög m.fl.), GeSo 12 (Lindängen, Almvik m.fl.) och GeSo 4 (Oxie Kyrkby, Oxievång m.fl.), är det relativt få deltagare, men de som deltar har en hög aktivitetsnivå. Detta innebär att även om gruppen är liten, ligger deras aktivitetsnivå betydligt över genomsnittet.

Även om medelvärdet för deltagartillfällen per kön (se tabell 6) visar att pojkar ofta har fler deltagartillfällen än flickor, visar modellen som justerar för GeSo och verksamhet att skillnaden mellan kön är liten. Det innebär att den högre aktivitetsnivån hos pojkar till stor del kan förklaras av vilka idrotter de deltar i och var de bor, snarare än kön i sig. Modellen ger därför en mer nyanserad bild av vilka faktorer som påverkar aktivitetsnivån per deltagare.

I andra änden av skalan finns deltagare som i genomsnitt har lägre aktivitetsnivå. Det gäller i högre grad flickor och kvinnor, särskilt i de yngre (4–6 år) och äldre åldersgrupperna (över 20 år), samt de som är aktiva inom idrotter med färre deltagartillfällen i snitt. Deltagare i områden som GeSo 9 (Möllevången, Rådmansvången m.fl.) tenderar att ha en lägre aktivitetsnivå enligt modellen¹¹.

De mönster som presenteras ovan är generella, det finns flickor med hög aktivitetsnivå och pojkar med låg, men över lag tyder resultaten på tydliga skillnader i aktivitetsnivå mellan kön, ålder, idrott och bostadsområde. Särskilt intressant är att vissa områden (GeSo 11, GeSo 12, GeSo 4) har högre aktivitetsnivå trots ett relativt litet antal deltagare.

Sammanfattning av idrotten i Malmö

Närvarostatistiken som fritidsförvaltningen samlar in i samband med bidragsansökningar visar att en stor del av Malmös barn och unga deltar i det lokala idrottslivet. Statistiken visar också att antalet deltagare ökar, även i förhållande till befolkningstillväxten. Särskilt högt är deltagandet bland barn i åldern 7 till 13 år. Det finns dock skillnader i deltagandet, pojkar/män tenderar att delta i högre utsträckning än flickor/kvinnor, och deltagandet minskar generellt med stigande ålder.

¹¹ $p = 0,012$. Se bilaga för fullständig modell.

Det är också tydligt att deltagandet varierar markant mellan olika delar av Malmö. I områden med högre inkomstnivåer är deltagandet i det organiserade idrottslivet generellt högre än i områden med lägre inkomster. Deltagandet skiljer sig dessutom åt mellan olika typer av idrotter. De mest populära idrotterna sett till antal deltagare är fotboll, friidrott, gymnastik, simidrott, kampsport, basket, tennis, ridsport, fysisk aktivitet (gruppträning) och dans. Friidrott inkluderar här Friskis & Sveltis inrapporterade verksamhet. Det finns också stora könsskillnader i vilka idrotter man deltar i. Flickor/kvinnor har ett mer varierat idrottsutövande, där gymnastik och friidrott är de två vanligaste aktiviteterna sett till andel deltagare. Bland pojkar/män är fotboll och kampsport vanligast.

Undersökningen av aktivitetsnivå (antal deltagartillfällen per person) visar en delvis annan bild. Antalet utförda deltagartillfällen ökar i snabbare takt än antalet deltagare, vilket indikerar på att inte bara fler deltar, utan också att de som deltar gör det oftare. Pojkar/män tenderar att ha högre aktivitetsnivå än flickor/kvinnor, men de mest aktiva deltagarna är något äldre än de åldersgrupper som har störst deltagarandel. Högst aktivitetsnivå återfinns bland ungdomar i åldrarna 13–15 och 16–19 år. Även deltagarnas bostadsområde har ett tydligt samband med aktivitetsnivån, men inte alltid i samma riktning som deltagandet. Områden med lågt deltagande kan ha mycket aktiva deltagare. Ett tydligt exempel är GeSo 12 (Lindängen, Almvik m.fl.), där mindre än 30 procent av barn och unga deltar, men där de som deltar gör det i hög utsträckning. Det visar att de som idrottslivet lyckas aktivera i vissa områden, trots ett lågt generellt deltagande, är mer aktiva än genomsnittet som deltar i Malmös idrottsliv. För att utreda varför deltagare från områden med generellt lågt deltagande tenderar att ha en så hög aktivitetsnivå kräver fördjupade studier.

Förvaltningen har också studerat idrottsutövande i relation till var deltagarna bor. Den geografiska tillgången till sporthallar och idrottsplatser är generellt god, men fler deltagartillfällen på idrottsplatser sker nära hemmet än sporthallar eftersom vissa hallar prioriteras för specifika sporter. Pojkar, äldre ungdomar och personer i höginkomstområden tenderar att resa längre för att idrotta. Geografisk närhet till idrottsyta är viktig men inte avgörande; individuella behov och preferenser påverkar också möjligheten att delta.

Idrotter i fritidsförvaltningens lokalutbud

Fritidsförvaltningen schemalägger och bokar ut 105 anläggningar i Malmö samt finansierar ytterligare anläggningar för olika idrotter. I kapitlet redovisas beläggnings- och nyttjandegrad för idrottsplatser, inomhushallar och ishallar där data finns tillgänglig.

Fördelningen av träningstider styrs av fritidsnämndens *fördelningsprinciper med öppethållanden*, som ska säkerställa en jämlik, rättvis och jämställd tillgång till anläggningarna. Dessa principer ligger till grund för den årliga schemaläggningen i alla anläggningstyper – från ishallar och simhallar till inomhus- och utomhusanläggningar.

Redogörelsen omfattar de idrotter vars tillgång till förvaltningens lokaler regleras i fördelningsprinciperna eller som får stöd via lokalfinansiering. Detaljerade uppgifter om respektive idrotts verksamhet, deltagarstatistik och nyttjandegrad finns i *Appendix: Idrott i fritidsnämndens lokalutbud*, medan detta kapitel lyfter övergripande tendenser och förändringar.

I redogörelsen används två nyckelbegrepp: *beläggningsgrad*, som avser andelen bokad tid av den tillgängliga tiden, och *nyttjandegrad*, som beskriver hur effektivt anläggningarna används utifrån tilldelad, efterfrågad och utnyttjad tid.

Fritidsförvaltningens inomhushallar

Fritidsförvaltningens inomhushallar kan delas in i tre typer av hallar: sporthallar, stora gymnastiksalor och små gymnastiksalor. Indelningen baseras på anläggningarnas ytmått för respektive huvudträningssyfte. En sporthall har minst måtten 40 x 20 meter, en stor gymnastiksal har måtten 28 x 16 meter, och små gymnastiksalor är de salor som har mindre ytor än de två förstnämnda. Inomhushallarna kan i vissa fall innehålla flera aktivitetssytor, ibland av olika typ, exempelvis sporthallsytor samt mindre rum som fungerar som brottningsalor, danssalor eller gym.

Fritidsnämnden disponerar över 28 sporthallar, 14 stora gymnastiksalor och 36 små gymnastiksalor. Utöver dessa finns även idrottsspecifika inomhushallar, såsom gymnastik- och bordtennishallarna i Sofielunds idrottens hus. Anläggningen består av en byggnad med två separata hallar anpassade för respektive idrott.

Av *Appendix: Idrott i fritidsnämndens lokalutbud* framgår att användningen av fritidsnämndens inomhushallar under säsongen 2024/2025 präglades av ökad effektivitet. Trots oförändrad eller minskad tilldelning av halltid rapporterades fler deltagartillfällen, vilket indikerar att föreningarna utnyttjar resurserna mer intensivt (se *Appendix*). Genomgången visar att ett flertal av verksamheterna har en efterfrågan på halltider som överstiger vad verksamheterna är berättigade till.

I appendixet framkommer att flera idrotter domineras av ett fåtal föreningar, och många aktiviteter lockar deltagare utanför Malmö. Sammantaget visar bilden av Malmös idrottsliv i fritidsnämndens inomhushallar är en växande verksamhet, med effektivare hallutnyttjande men fortsatt obalans mellan efterfrågan och tillgång.

Skillnaderna mellan idrotter är tydliga. Basket, gymnastik och volleyboll växer både i antal deltagare och i aktivitetsnivå. Basket ökar särskilt bland pojkar och män, gymnastiken domineras av flickor och kvinnor och volleybollen har stärkts genom utvecklingen i Hyllie sporthall. Cheerleading uppvisar en långsam men stabil tillväxt. Dansverksamheten bedrivs i huvudsak i externa lokaler och återspeglar därmed inte i full utsträckning efterfrågan på tider i nämndens egna anläggningar. Futsal uppvisar en hög efterfrågan men tilldelas begränsad halltid till följd av verksamhetens omfattning. Handbollen har effektiviserat sin användning av halltider, badmintonverksamheten minskar inom nämndens anläggningar, och innebandyn uppvisar en viss nedgång i aktivitetsnivå.

Fritidsnämnden administrerar två inomhushallar som lämpar sig väl för parasport; FIFH Hallen och Vintrie sporthall. FIFH hallen har Föreningen idrott för handikappade (FIFH) driftansvar för, och uppbär verksamhetsstöd för att ha hand om hallen. Vintrie sporthall är en inomhushall som kan bokas fritt och ingår i inomhusschemaläggningen men är tillgänglighetssanpassad och utformad så att funktionsnedsatta kan nyttja hallen. Hallen är utrustad med anpassade omklädningsrum, saknar trösklar och har utökade utrymmen, vilket underlättar för personer som använder rullstol att både delta i och ta del av idrottsverksamheten i hallen. Under inomhussäsongen var det enbart FIFH som inrapporterade deltagare som deltagit i Parasport. Dessa var 520 till antalet och utförde cirka 16 300 deltagartillfällen. Utöver parasport finns det även inrapporterat dövidrott som Idrottsklubben Scania inrapporterat. Idrottsklubben förlägger främst sin verksamhet i Lindborgs sporthall och i Limhamns sporthall.

Tabell 7: Generell belägningsgrad ordinarie säsong inomhushallar 2024–2025

Aktivitetsyta	Antal objekt i bruk	Måndag – fredag	Lördag - söndag
Liten gymnastiksal	36	47 %	55 %
Stor gymnastiksal	14	70 %	46 %
Sporthall	28	79 %	55 %

Tabell 7 visar bokningsgraden i fritidsnämndens inomhushallar. Sporthallar hade en genomsnittlig belägningsgrad på 79 procent under vardagskvällar. En anläggning med en belägningsgrad på 80 procent har således omkring fem timmar ledig kapacitet per vecka, vilket anses motsvara en god nyttjandenivå.

Vissa sporthallar hade dock betydligt lägre belägningsgrad. Exempelvis används Baltiska träningshallen och Stadions sporthall i stor utsträckning för evenemang, vilket innebär att de inte främst nyttjas för ordinarie föreningsverksamhet. Även Oxievångs sporthall uppvisade en lägre belägningsgrad, vilket sannolikt beror på att det bedrivs mycket lite seniorverksamhet i anläggningen. Avsaknaden av seniorverksamhet medför en låg aktivitetsnivå efter kl. 20.00.

De stora gymnastiksalarna hade något lägre belägningsgrad än sporthallarna. De anläggningar som uppvisade högst belägningsgrad återfinns i regel i områden med relativt högt idrottsdeltagande och fungerar som ett komplement till verksamheten i sporthallar. Den relativt låga belägningsgraden i flera anläggningar innebär samtidigt att det finns kapacitet för ytterligare föreningsliv och annan verksamhet i dessa lokaler.

Efterfrågan på de små gymnastiksalarna är fortsatt låg. Det pågår projekt för att se över dess funktioner och öka deras tillgänglighet för privatpersoner och på de sättet få upp deras bokningsgrad.

Bokningsgraden för fritidsnämndens inomhushallar är stabil över tid och skiljer sig endast marginellt mellan åren, trots att ett antal nya ytor har tillkommit under senare år. Detta indikerar att fritidsnämnden förmår möta

efterfrågan på anläggningsytor. Utmaningen kvarstår dock att öka nyttjandet av nämndens stora och små gymnastiksalar.

Fritidsförvaltningens idrottsplatser

Fritidsnämnden disponerar över 24 idrottsplatser runtom i Malmö. En idrottsplats består i regel av minst två träningsplaner för fotbollens 11-spel och har vanligtvis faciliteter såsom toaletter, duschar och samlingslokaler. Idrottsplatserna kan ha ytor med underlag av naturgräs, konstgräs eller grus. Till dessa ytor kan det även adderas så kallade bollfält. Bollfält är naturgräsplaner som är mindre än 11-spelsplaner och som inte underhålls i samma utsträckning. De används ofta som kompletterande träningsytor.

Planernas bokningsgrad räknas från början av april till slutet av oktober, det vill säga under den period som definieras som ordinarie säsong (vecka 14–44). Att fotbollsserierna mitt i denna period har ett uppehåll på flera veckor påverkar konstgräsplanernas bokningsgrad negativt, eftersom nyttjandet minskar under den här perioden. Detta påverkar däremot inte gräsplanernas bokningsgrad, då de hålls stängda i samband med tävlingsuppehållet.

Tabell 8: Utomhusytor ordinarie säsong 2024.

Aktivitetsyta	Antal objekt i bruk	Måndag – fredag	Lördag - söndag
Konstgräsplan, 11-spel	24	74 %	41 %
Gräsplan, 11-spel	21	30 %	20 %
Bollfält, 7-spel	8	24 %	10 %

Bokningsgraden på fritidsnämndens konstgräsytor är under ordinarie säsong 2024 på vardagar relativt hög och ligger på ungefär samma nivå som tidigare säsonger. Gräsplanerna är inte igång under hela säsongen utan stängs vecka 40 om inte schemalagda lag har kvarvarande serie- eller kvalmatcher. Stängningen av gräsplanerna hänger samman med naturgräsplanernas behov av återhämtning för att kunna hålla hela säsongen.

Bollfälten kan i stor utsträckning ses som ett komplement till konstgräsplaner under ordinarie säsong. Det är främst fotbollsskolor och verksamhet för yngre deltagare som bedrivs på dessa ytor. Bollfälten saknar belysning och bevattning, vilket gör att efterfrågan på denna typ av aktivitetsyta är låg.

Skälet till att bokningsgraden är relativt låg på helgerna i relation till vardagarna beror på att det under dessa veckodagar inte genomförs någon ordinarie verksamhet. Helgerna på fritidsnämndens idrottsplatser är dedikerade till matchspel, med undantag av lördagsmorgon som ofta är den tid då fotbollsskolor schemaläggs.

Antalet idrotter som nyttjar fritidsnämndens idrottsplatser är relativt få till antalet i jämförelse med nämndens inomhushallar. De idrotter som regleras av fördelningsprinciperna är Cricket, Friidrott, Fotboll och Rugby. Sett till nyttjandet som analyseras mer i detalj i *Appendix: Idrott i fritidsnämndens lokalutbud* kan det konstateras att Cricketverksamheten har expanderat kraftigt och omfattade under 2024 med ökat antal utövare. Trots oförändrat antal träningsstimmar har föreningarna kunnat hantera fler deltagare, vilket indikerar ett effektivare nyttjande av tillgängliga ytor.

Fotboll är den dominerande idrotten i Malmö och engagerar cirka 14 000 deltagare i 47 föreningar. Träning sker huvudsakligen på 7-mannaplaner, vilka ofta delas upp ytterligare för att rymma fler grupper. Efterfrågan på tider är fortsatt hög och stabil. Dock kvarstår utmaningar i att fylla fredagar samt sena kvällspass, och vissa seniorlag har påverkats av omlokaliseringar till följd av nybyggnationer och renoveringar av konstgräsplaner.

Friidrottsverksamheten bedrivs i huvudsak av MAI och Heleneholms IF. Även dessa föreningar har rapporterat ett ökat antal utövare. Antalet tillgängliga ytor och den tilldelade tiden har varit relativt konstant, vilket visar på ett stabilt nyttjande av anläggningarna.

Sammanfattningsvis visar nyttjandet av fritidsnämndens idrottsplatser en generell ökning och en hög aktivitetsnivå. Cricket och friidrott uppvisar tillväxt i både antal deltagartillfällen och effektivitet i ytanvändningen. Fotbollen förblir den största idrotten med stabil efterfrågan, men platsbrist och svårigheter att nyttja vissa tider påverkar schemaläggningen.

Fritidsförvaltningens ishallar

Fritidsförvaltningen schemalägger och bokar tider i sex ishallar: Kirsebergs Ishall, Limhamns Ishall, Malmö Isstadion, Malmö Arenas träningshall, Kockums Fritids ishall och Rosengårds Ishall. I Kockums Fritids ishall och Malmö Arenas träningshall hyr förvaltningen tider och ansvarar således inte för driften. För att så långt som möjligt kunna möta föreningarnas önskemål om träningstider, samt säkerställa att den tid som fördelningsprinciperna anger kan tillgodoses, sker tilldelningen i stor utsträckning även på andra tider än vardagskvällar.

Tabell 9: Ishallar ordinarie säsong 2024/2025

Bokningsgrad - ishall	Måndag – fredag	Lördag - söndag
Kirsebergs Ishall	79 %	70 %
Limhamns Ishall	77 %	85 %
Malmö isstadion	74 %	70 %
Malmö arena träningshall	81 %	79 %
Rosengårds ishall	73 %	73 %

Bokningsgraden som presenteras i tabell 9 för fritidsförvaltningens ishallar framstår som något lägre än den faktiskt är. Föreningarna tilldelas träningspass på 45–60 minuter, och mellan passen avsätts cirka 15 minuter för isvård och banspolning. Detta innebär att cirka 60 minuter per dag inte kan användas för verksamhet, vilket gör att den verkliga bokningsgraden är 10–20 procent högre. Till skillnad från både utomhus- och inomhusytor är nyttjandegraden i ishallarna ungefär lika hög under vardagar som under helger, vilket visar på den höga belastningen på anläggningarna. De tre huvudsakliga idrotterna i hallarna är konståkning, ishockey och short track.

Under säsongen 2024/2025 stod Malmö Redhawks och Limhamn Hockey för huvuddelen av de rapporterade deltagartillfällena inom isidrotterna.

Könsmönstren är tydliga: konståkning lockar nästan enbart flickor/kvinnor, medan ishockey främst utövas av pojkar/män. Totalt deltog 2 460 personer, varav 41 procent var tjejer/kvinnor. Av dessa var 70 procent aktiva inom ishockey, 29 procent inom konståkning och 1 procent inom short track. En tredjedel av deltagarna var folkbokförda utanför Malmö, med en högre andel inom ishockey (39 procent) än inom konståkning (19 procent).

Utöver Malmö Redhawks och Limhamn Hockey, som har lag i seriespel, finns föreningar med senior- och motionsinriktning, såsom Folkets Puck och Korpen IF. Inom konståkningen är Malmö Konståkningsklubb störst, följt av Slottstadens Konståkningsklubb och Malmö Ice Flyers. Båda de två förstnämnda föreningarna har tillgång till Malmö Arenas träningshall, vilket ger stabila träningstider utan risk för avbokningar på grund av ishockeymatcher eller evenemang. Short track bedrivs av SK Skrinnaaren, som har en mindre men delvis elitinriktad verksamhet.

Utöver ovan nämnda föreningar och idrotter bedriver även Föreningen idrott för handikappad (FIFH) kälkhockey två timmar i veckan på Rosengårds ishall. Tyvärr inrapporterar inte föreningen några specifika deltagare för idrotten kälkhockey så fördjupade analyser av vilka det är som deltar i kälkhockey uteblir.

För att öka tillgängligheten i nämndens ishallar tilldelas föreningar träningspass som är 45 minuter istället för 60 minuter, vilket möjliggör fler träningstillfällen i hallarna. Det höga nyttjandet av ishallarna begränsar dock föreningarnas möjligheter att expandera sina verksamheter.

Fritidsförvaltningens simhallar

Verksamheten på fritidsnämndens simanläggningar, som redovisas mer utförligt i *Appendix Idrott i fritidsnämndens lokalutbud*, omfattar sex anläggningar i Malmö: tre inomhusbad (Hylliebadet, Oxievångsbadet och Simhallsbadet), tre utomhusbad (Lindängsbadet, Segevångsbadet och Öresunds Funkis) samt ett kombinerat inomhus- och utomhusbad (Rosengårdsbadet). Hylliebadet och Oxievångsbadet är öppna för allmänheten året runt, medan Simhallsbadet endast är öppet för allmänheten vid begränsade tider.

På anläggningarna bedrivs flera vattenidrotter, såsom simning, vattenpolo, parasport, fridykning och vattenrugby. Simskoleverksamhet utgör en central del av föreningslivet. De största aktiva föreningarna är Malmö Kappsimningsklubb, Simklubben Ran, Malmö Sportdykarklubb och

Sportdykarklubben Triton, men även föreningar som DHR och Föreningen Idrott för Handikappade nyttjar anläggningarna.

Verksamheten är i princip fullbelagd på samtliga bad. Malmö Kappsimningsklubb och Simklubben Ran står tillsammans för omkring 90 procent av alla deltagare under 2024. Totalt var 51 procent kvinnor eller flickor, och åtta procent av deltagarna var folkbokförda utanför Malmö. Simidrott dominerar (6 122 deltagare, medelålder 10 år), medan sportdykning hade 185 deltagare (medelålder 27 år). Åldersfördelningen visar att majoriteten är barn mellan 7 och 11 år.

För att möta det stora behovet av träningstider och främja simkunnigheten planerar fritidsnämnden att bygga en ny simanläggning på Heleneholm. Hösten 2025 inleds en utredning för att kartlägga vattenidrottens behov och utvecklingsmöjligheter i samband med detta.

Fritidsförvaltningens övriga anläggningar

Fritidsnämnden förfogar främst över lokaler och anläggningar som är utformade för de traditionella lagidrotterna det vill säga sporthallar, gymnastiksalar och idrottsplatser. Nedan sker en redogörelse över de idrotter som har verksamhet i anläggningar förvaltningen förfogar över men inte schemaläggs enligt förvaltningens fördelningsprinciper.

Racketsportytor

Fritidsnämnden tillhandahåller både inom- och utomhusytor för racketporter. Inom badminton finns ett avtal med Malmö Badmintonallians som gör Malmö Badmintoncenter till stadens specialanläggning för badminton. Elitverksamheten har företräde, och den största delen av träningarna sker där snarare än i fritidsnämndens bokningsbara idrottshallar. Fyra föreningar sökte tider i hallarna 2024/2025, men den efterfrågade tiden har minskat markant jämfört med föregående säsong. Av totalt 1 239 deltagare tränade endast 22 procent i fritidsnämndens hallar, och 37 procent var kvinnor.

För squash är Malmö Squash Club den enda aktiva föreningen. Verksamheten bedrivs på Stadiongatan 60, där det finns sju banor, varav en behöver renoveras. Klubben har ett stabilt medlemsantal men minskad aktivitetsnivå sedan pandemin. En växande andel äldre medlemmar deltar, samtidigt som satsningar på barn och ungdomar fortsätter genom låga avgifter och samarbete med bland annat Senior Sportschool.

Inom tennis finns 20 inomhusbanor i Malmö och ytterligare 15 utomhusbanor med grus. Deltagandet har varit stabilt över tid, med 2 312 inrapporterade deltagare 2024. Fair Play TK och Malmö TK står för den största delen av verksamheten. Cirka två tredjedelar av deltagarna är män och sex procent bor utanför Malmö.

Ridhus

Malmö stad äger fyra ridanläggningar som upplåts till lika många föreningar: Örestads Ryttersällskap, Malmö Ridklubb, Klagshamns Rytтарförening och Malmö Civila Rytтарförening. Förvaltningen utbetalar årliga driftbidrag som täcker grundläggande kostnader, medan föreningarna ansvarar för drift och underhåll.

Av deltagarna i ridsporten är 94 procent flickor och 78 procent Malmöbor. Drygt hälften är mellan 4 och 15 år. Totalt har antalet deltagartillfällen minskat med 2,8 procent mellan 2022 och 2024, men Malmö Civila Rytтарförening visar en tydlig ökning medan övriga tre föreningar har haft en nedgång.

Sammanfattning av idrotten i fritidsförvaltningens lokalutbud

Kapitlet har redogjort för idrotten i fritidsförvaltningens lokalutbud utifrån de olika anläggningstyper förvaltningen förfogar över. För inomhushallarna, som delas in i sporthallar, stora och små gymnastiksalar, visar säsongen 2024/2025 en ökad effektivitet. Trots oförändrad eller minskad tilldelning av tider ökade antalet deltagartillfällen, vilket tyder på intensivare resursutnyttjande. Sporthallarna hade högst beläggingsgrad, medan de stora och små gymnastiksalarna uppvisade lägre utnyttjande och kapacitet för ytterligare verksamhet. Basket, gymnastik och volleyboll växer i antal deltagare och aktivitet, medan dans och futsal påverkas av begränsad tillgång till nämndens lokaler.

Av fritidsnämndens 24 idrottsplatser används konstgräsplanerna intensivt under ordinarie säsong, medan gräsplaner stängs för underhåll under senare delen av säsongen och bollfälten används främst för barn och ungdomar. Fotboll är den största idrotten med stabil efterfrågan, medan cricket och friidrott visar tillväxt både i antal deltagare och effektivitet.

I ishallarna är bokningsgraden hög, med konståkning, ishockey och short track som huvudsakliga idrotter. Särskilda schemalägningsåtgärder,

såsom kortare träningspass, gör att fler träningstillfällen kan erbjudas. Konståkning domineras av flickor, ishockey av pojkar, och en tredjedel av deltagarna kommer från utanför Malmö.

Fritidsförvaltningens simhallar är i princip fullbelagda, med simidrott som dominerande verksamhet. Malmö Kappsimningsklubb och Simklubben Ran står för majoriteten av deltagarna, som huvudsakligen är barn mellan 7 och 11 år. Planer på ny simanläggning på Heleneholm ska möta det växande behovet.

För övriga anläggningar, som racketsportytor och ridhus, sker verksamheten ofta i specialanläggningar eller externa lokaler, där efterfrågan och deltagande varierar. Sammanfattningsvis visar kapitlet att Malmös idrottsliv präglas av hög aktivitetsnivå och effektivt nyttjande av tillgängliga anläggningar, med tydliga skillnader mellan idrotter, fortsatt efterfrågan överstiger tillgången på vissa ytor och utmaningar kvarstår att maximera nyttjandet av vissa halltyper och tider.

Idrottens förutsättningar i Malmö

Syftet med Idrottsrapporten är att utgöra underlag för fritidsförvaltningens arbete med att skapa förutsättningar för en meningsfull fritid för alla Malmöbor genom att analysera idrottens villkor i staden.

Rapporten visar att Malmö har goda strukturella och organisatoriska förutsättningar för idrott. Föreningsidrotten är stark och väletablerad, med ett brett deltagande och en väl utbyggd infrastruktur som ger god geografisk tillgång till anläggningar. Deltagandet har ökat sedan 2018, särskilt bland barn och unga mellan 4 och 12 år, och verksamheterna är spridda över hela staden. Detta tyder på att kommunens stöd och anläggningsplanering har bidragit till att stärka stadens idrottsliv. Även elitidrotten gynnas genom Malmö Idrottsakademi, som erbjuder kompetensstöd och resurser till aktiva och föreningar.

Samtidigt framträder tydliga skillnader mellan grupper. Pojkar deltar i högre utsträckning än flickor, och skillnaderna ökar i tonåren. Denna ojämställdhet märks också i anläggningsutnyttjandet, där manligt dominerade idrotter som fotboll och ishockey har större tillgång till kommunala ytor än kvinnodominerade idrotter som gymnastik och dans. Även socioekonomiska skillnader påverkar deltagandet. Idrottsdeltagandet är högre i områden med starkare ekonomi och lägre i mer utsatta

stadsdelar. Ökade kostnader för utrustning och avgifter utgör ett hinder för vissa grupper att delta. Det finns även stora utmaningar med att öka deltagandet bland barn- och unga med funktionsnedsättningar. Gruppen får idag utrymme genom exempelvis tillgång till anpassade anläggningar men det krävs fler åtgärder för att öka deltagandet i gruppen.

Anläggningsstrukturen i Malmö är omfattande och beläggningen är hög, särskilt inom inomhusidrotter. Det innebär begränsningar för växande verksamheter som till exempel e-sport, vilka saknar anpassade lokaler. Det framkommer även i kartläggningen av inomhusidrotter att det finns behov av fler faciliteter som kan användas för att stärka föreningarnas tävlingsverksamhet. Exempelvis finns ett behov av fler anläggningar med publikkapacitet och kringytor, såsom domaromklädningsrum.

Sammanfattningsvis visar Idrottsrapport 2025 att Malmö har starka grundförutsättningar för idrottens utveckling. Stadens stöd, anläggningar och föreningsliv ger många invånare möjlighet till fysisk aktivitet, men förutsättningarna är inte jämnt fördelade. För att uppnå fullgoda villkor för alla Malmöbor krävs ett fortsatt arbete med jämställdhet, jämlikhet och tillgänglighet inom hela idrottssystemet.

Referenser

(u.d.).

2004/05:2, R. p. (2005). *Makt att bestämma - rätt till välfärd:*

[Regeringens ungdomsspolitiska proposition 2004/05:2].

Stockholm: Riksdagen.

Behtoui, A. H. (2020). *Ungdomars fritidsaktiviteter: deltagande, möjligheter och konsekvenser*. Lund: Studentlitteratur.

Blomdahl, U., Elofsson, S., & Bergmark, K. (2021). *Ung livsstil Malmö 2021: En studie om levnadsvillkor, delaktighet och preferenser i åldersgruppen 10–19 år [Rapport]*. Malmö: Malmö stad.

Blomdahl, U., Elofsson, S., Bergmark, K., & Lengheden, L. (2017). *Ung livsstil Malmö: En studie av ungdomar i högstadiet*. Malmö: Malmö stad.

Boling, H. (2017). *Tävlingsidrott och folkhälsa – en anomali eller en naturlig kombination? I J. R. Norberg (Red.), Idrottens samhällsnytta (FoU-rapport 2017:1, s. 146–153)*. Riksidrottsförbundet. Hämtat från www.rf.se.

Centrum för idrottsforskning. (2024). *Idrott för personer med funktionsnedsättning - uppföljning av funktionshinderspolitiken inom idrottsområdet*. Centrum för idrottsforskning.

Fahlström, P. G. (2021). *Svensk elitidrott vid ett vägska*. Stockholm : Centrum för idrottsforskning.

Faskunger, J. &. (2017). *Idrottens samhällsnytta: En vetenskaplig översikt av idrottsrörelsens mervärden för individ och samhälle*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

FoU 2022:3. (u.d.). *Jag kommer kanske dö på fotbollsplanen, men då är jag lycklig*. Umeå: Riksidrottsförbundet.

FoU 2022:4. (2022). *De äldre och föreningsidrotten*. Stockholm: Riksidrottsförbundet.

FoU 2022:4. (u.d.). *De äldre och föreningsidrotten*. Riksidrottsförbundet.

Fritidsförvaltningen. (2023). *Behov och utmaningar för Malmös äldre - Föreningsrapport 2023*. Malmö: Fritidsförvaltningen Malmö.

Fritidsförvaltningen. (2025). *Lokalbehovsplan 2026–2035*. Malmö: Fritidsförvaltningen.

Fritidsförvaltningen, M. s. (2023). *Idrottsrapporten 2023: Redogörelse för idrottslivet och anläggningsnyttjandet i Malmö 2022*. Malmö: Fritidsförvaltningen, Malmö stad.

Gotfredsen, A. &. (2023). *Fritidens betydelse för ungas psykiska hälsa – rättigheter, möjligheter och hinder*. Stockholm: Forte.

Gotfredsen, A. &. (2023). *Fritidens betydelse för ungas psykiska hälsa – rättigheter, möjligheter och hinder*. Stockholm: Forte.

Hjelm, J. (2018). Idrottsrörelsens demokratifostrande: Ett historiskt perspektiv. *Idrott, historia & samhälle*, 2018(3-4), ss. 42-71.

- Hämtat från https://www.idrottsforum.org/wp-content/uploads/2019/01/ihos_2018_3-4_hjelm.pdf
- Högman, J. (2021). *Barn i rörelse: Om förutsättningar för utveckling i alternativa idrottsaktiviteter*. Karlstads universitet.
- Karlsson, J. (2022). *Barn- och ungdomsidrott till salu: Om kommersialisering, ansvar och värden i den svenska idrottsmodellen*. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan.
- Malmö stad, S. M. (2025). *Befolkningsprognos för Malmö 2025–2035*. Malmö: Malmö stad.
- MUCF 1943/24. (2025). *Unga med funktionsnedsättning - En lägesbeskrivning av deltagande och förutsättningar inom områdena kultur och fritid samt demokratisk delaktighet*. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) .
- Nilsson, P. (1994). *Den allvarsamma fritiden: en litteraturstudie av undersökningar om barns och ungdomars fritids- och kulturvanor*. Stockholm: Statens ungdomsråd.
- Norberg Johan R. (2022). *Idrottsanläggningar och utemiljöer: Analys och strategier för tillgänglighet*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.
- Norberg, J. R. (2022). *Idrottsanläggningar och utemiljöer: Analys och strategier för tillgänglighet*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.
- Norberg, J. R. (2023). *drott och segregation – om idrottens roll i ett ojämlikt samhälle (Rapport 2023:2)*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.
- Norberg, J. R. (2025). *Jag ställer upp!: om framtiden för ett ideellt idrottsengagemang under press*. Stockholm: Centrum för idrottsforskning.
- RF SISU Skåne. (2019). *Senior Sport School 10 år av livsglädje och samhällsnytta*. RF SISU Skåne.
- Riksidrottsförbundet. (2021). *Svenska folkets relation till motion och idrott. In Idrott och friluftsliv (Betänkande 2023/24:KrU6)*. Stockholm: Riksdagen.
- Riksidrottsförbundet. (den 16 Maj 2025). *RF.se*. Hämtat från Riksidrottsförbundets hemsida: <https://www.rf.se/download/18.7e76e6bd183a68d7b711635/1699601937204/RFs%20stadgar.pdf>
- Saadeh, M. (2022). *Enjoying life and living healthier: Impact of behavioral and psychosocial*. Stockholm: Karolinska Institutet.
- Segnestam Larsson, O. (2024). *Barn- och ungdomsidrottens prislapp: Vem bär ansvaret?* Stockholm: Riksidrottsförbundet.
- Sjöblom, P. (2006). *Den institutionaliserade tävlingsidrotten: Kommuner, idrott och politik i Sverige under 1900-talet*. Stockholm: Stockholms universitet.
- Sjöblom, P. (2013). *Idrott och anläggningar: Om anläggningspolitik och idrottens villkor*. Stockholm: Centrum för Idrottsforskning.

- Stadskontoret, kultur & fritidsförvaltningen . (2025).
*Hållbarhetsrapport – en fördjupad analys av unga Malmöbors
fritid*. Malmö: Malmö stad.
- Tahvilzadeh, N. K. (2023). *Vägar till en jämlik fritid: en studie om
meningsfull fritid och ojämlikt deltagande i Malmö stads
fritidsutbud*. Huddinge: Södertörns högskola.
- Ungdomsbarometern. (2023). *Seniorbarometern 2024 - En studie om
livsstil, hälsa och motion bland äldre*. Ungdomsbarometern.

Bilagor

Bilaga 1: Omkategoriserade idrotter

Verksamhet	Kluster
Dans	Dans
Fotboll	Fotboll
Friidrott	Friidrott
Gång	Friidrott
Aerobics	Fysisk aktivitet - gruppträning
Cykling	Fysisk aktivitet - gruppträning
Fysisk aktivitet - gruppträning	Fysisk aktivitet - gruppträning
Klättring	Fysisk aktivitet - gruppträning
Löpning	Fysisk aktivitet - gruppträning
Zumba	Fysisk aktivitet - gruppträning
Gymnastik	Gymnastik
Cheerleading	Inomhus lagidrott
Bandy	Inomhus lagidrott
Basket	Inomhus lagidrott
Boccia	Parasport
Bowling	Inomhus lagidrott
Futsal	Inomhus lagidrott
Handboll	Inomhus lagidrott
Innebandy	Inomhus lagidrott
Roller Derby	Inomhus lagidrott
Volleyboll	Inomhus lagidrott

Verksamhet	Kluster
Curling	Inomhus lagidrott
Ishockey	Inomhus lagidrott
Shorttrack	Inomhus lagidrott
Konståkning	Is idrott
Skridskoåkning	Is idrott
Boxning	Kampsport
Brottning	Kampsport
Capoeira	Kampsport
Kampsport	Kampsport
Taekwondo	Kampsport
Korpen	Korpen
Parasport	Parasport
Bangolf	Precision
Biljard	Precision
Dart	Precision
E-Sport	Precision
Golf	Precision
Badminton	Racket
Bordtennis	Racket
Fäktning	Racket
Padel	Racket
Pickleball	Racket
Squash	Racket

Verksamhet	Kluster
Tennis	Racket
Ridsport	Ridsport
Simidrott	Vattenaktivitet
Amerikansk Fotboll	Utomhus lagidrott
Australiensisk Fotboll	Utomhus lagidrott
Baseboll	Utomhus lagidrott
Boule	Utomhus lagidrott
Cricket	Utomhus lagidrott
Discgolf	Precision
Frisbee	Utomhus lagidrott
Rugby	Utomhus lagidrott
Ultimate Frisbee	Utomhus lagidrott
Simning	Vattenaktivitet
Vattenaktivitet	Vattenaktivitet

Bilaga 2: Negativ binomial regressionsmodell

Modellen analyserar antalet deltagartillfällen under 2024 i relation till ålder, kön, GeSo och verksamhet. Koefficienterna är skattade med en negativ binomialmodell (nbinom2, log-länk). Modellen ger en övergripande bild av vilka deltagargrupper som tenderar att ha högst respektive lägst aktivitetsnivå per person.

Variabel	Koefficient (Estimate)	Std. Error	z-värde	Procentuell effekt	p-värde
(Intercept)	2.3799450	0.0893405	26.639	-	< 2e-16 ***
Ålder	0.0004326	0.0002433	1.778	0.04%	0.0754 .
KönMan	-0.0225385	0.0084740	-2.660	-2.23%	0.00782 **
GeSo10 Örtagården, Herrgården m fl	-0.0601799	0.0213105	-2.824	-5.84 %	0.004743 **
GeSo11 Nydala, Almhög m fl	0.0978053	0.0210166	4.654	10.26 %	3.26e-06 ***
GeSo12 Lindängen, Almvik m fl	0.1060382	0.0279187	3.798	11.19 %	0.000146 ***
GeSo13 Lindeborg, Borgmästaregården m fl	0.0932427	0.0199970	4.663	9.79 %	3.12e-06 ***
GeSo14 Hyllievång, Kroksbäck m fl	-0.0064501	0.0242950	-0.265	-0.64 %	0.790631
GeSo2 Kirsebergsstaden, Värnhem m fl	-0.0483677	0.0197258	-2.452	-4.72 %	0.014206 *
GeSo3 Riseberga, Jägersro	0.1210578	0.0187242	6.465	12.84 %	1.01e-10 ***
GeSo4 Oxie Kyrkby, Oxievång m fl	0.2513219	0.0223068	11.267	28.6 %	< 2e-16 ***

Variabel	Koefficient (Estimate)	Std. Error	z- värde	Procentuell effekt	p-värde
GeSo5 Bunkeflostrand, Tygelsjö by m fl	0.1261045	0.0177758	7.094	13.4 %	1.30e-12 ***
GeSo6 Limhamns hamnområde, Elinelund m fl	0.0305498	0.0166388	1.836	3.1 %	0.0663 .
GeSo7 Ribersborg, Bellevue m fl	0.0394561	0.0188123	2.097	4.0 %	0.035962 *
GeSo8 Lorensborg, Bellevuegården m fl	-0.0297781	0.0238283	-1.250	-2.9 %	0.211411
GeSo9 Möllevången, Rådmansvången m fl	-0.0891510	0.0186608	-4.777	-8.5 %	1.78e-06 ***
VerksamhetDans	0.9128655	0.0914698	9.980	148%	< 2e-16 ***
Verksamhetesport	1.3673071	0.1130145	12.099	287%	< 2e-16 ***
VerksamhetFotboll	1.4791842	0.0883592	16.741	338%	< 2e-16 ***
VerksamhetFriidrott	0.6478366	0.0890578	7.274	91%	3.48e-13 ***
VerksamhetFysisk aktivitet - gruppträning	0.3215354	0.0905210	3.552	38%	0.000382 ***
VerksamhetGymnastik	0.9301332	0.0890355	10.447	153%	< 2e-16 ***
VerksamhetInomhus lagidrott	1.2455919	0.0886714	14.047	247%	< 2e-16 ***
VerksamhetIsidrott	1.1473050	0.0945896	12.129	215%	< 2e-16 ***

Variabel	Koefficient (Estimate)	Std. Error	z- värde	Procentuell effekt	p-värde
VerksamhetKampsport	1.3544226	0.0886790	15.273	288%	< 2e-16 ***
VerksamhetKorpen	1.9844354	0.0928243	21.378	586%	< 2e-16 ***
VerksamhetParasport	1.0002717	0.1009413	9.909	172%	< 2e-16 ***
VerksamhetPrecision	0.5778358	0.0941887	6.135	78%	8.52e-10 ***
VerksamhetRacket	0.9520184	0.0892159	10.671	159%	< 2e-16 ***
VerksamhetRidsport	1.3110865	0.0911333	14.386	270%	< 2e-16 ***
VerksamhetUtomhus lagidrott	0.9132908	0.0927292	9.849	149%	< 2e-16 ***
VerksamhetVattenaktivitet	0.6501858	0.0889341	7.311	92%	2.65e-13 ***

*** p<0,001, ** p<0,001, * p<0,005

Intercept blir i modellen: Kön = Kvinnor, Ålder = 0, GeSo = 1 Västra hamnen, Gamla staden m fl, Verksamhet = aerobics.

Procentvärdena i tabellen visar den procentuella skillnaden för de olika variablerna jämfört med referenskategorin. Exempelvis visar värdena aktivitetsnivån i olika verksamheter skiljer sig procent jämfört med aerobics.

Resultaten visar tydliga skillnader mellan verksamheterna: vissa aktiviteter har betydligt fler deltagartillfällen än referensen. Exempelvis har Korpen cirka 586 % fler deltagartillfällen än aerobics, medan Fysisk aktivitet – gruppträning har cirka 38 % fler. Modellen visar även stora skillnader mellan GeSo. Deltagare folkbokförda i GeSo10 (Örtagården, Herrgården m.fl.) har i genomsnitt 5,8 % lägre aktivitetsnivå jämfört med referensområdet, medan GeSo11 (Nydala, Almhög m.fl.) och GeSo12 (Lindängen, Almvik m.fl.) har 10,3 % respektive 11,2 % högre aktivitetsnivå.

Störst ökning ses i GeSo4 (Oxie Kyrkby, Oxievång m.fl.) med 28,6 % högre aktivitetsnivå, medan GeSo9 (Möllevången, Rådmansvången m.fl.) ligger 8,5 % lägre än referensen.